

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Herlufsholm Skole og Gods
Herlufsholm Alle 170
4700 Næstved
Att. Skolens rektor og skolens bestyrelse

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukvum.dk
www.stukvum.dk
CVR-nr.: 29634750

Partshøring over de samlede omstændigheder i tilsynssagen med Herlufsholm Skole og Gods

24. juni 2022
Sagsnr.: 22/01927

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet gennemfører et tilsyn med frihed og folkestyre-kravet med særligt fokus på elevtrivslen på Herlufsholm Skole og Gods. Styrelsen har desuden i januar 2022 modtaget klager fra fire elever, der blev bortvist fra skolens gymnasieafdeling i december 2021. Sideløbende med tilsynssagen har DokumentarKompagniet for TV 2 produceret udsendelsen ”Herlufsholms hemmeligheder” baseret på 50 interviews med tidligere elever. Udsendelsen blev bragt den 5. maj 2022 og beskriver trivselsudfordringer på skolen.

Styrelsen har sammenholdt sine oplysninger om forholdene på Herlufsholm Skole og Gods med reglerne i lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 957 af 22. juni 2022, lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1666 af 11. august 2021, og lov om friskoler og private grundskoler mv, jf. lovbekendtgørelse 1656 af 9. august 2021 (fri- og privatskoleloven).

Det er styrelsens foreløbige vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke overholder og ikke har overholdt frihed og folkestyre-kravet, jf. § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., som gælder hele skolens faktiske liv og virke, og hvor forhold vedrørende elevrelationer, og hvordan skolen arbejder med elevernes trivsel, har stor betydning.

Styrelsen finder således på det foreliggende grundlag anledning til alvorlig bekymring for elevtrivslen på skolen. Styrelsen har særligt lagt vægt på, at en skoles opgave med at forebygge og afhjælpe mistrivsel blandt eleverne er særlig vigtig på en institution med kostafdeling, henset til at eleverne bor på skolen og sjældnere end andre elever ser deres familie og

generelt ikke har samme frirum som andre børn og unge uden for skolen.

Det er endvidere styrelsens foreløbige vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke overholder og ikke har overholdt § 2, stk. 4, i bekendtgørelse om studie- og ordensregler m.v. i de gymnasiale uddannelser, hvorefter eleverne som minimum skal overholde almene normer for god orden og godt samvær for elever på en institution, hvor der er respektfulde relationer. Styrelsen kan heller ikke med tilstrækkelig sikkerhed lægge til grund, at skolen i alle tilfælde har overholdt samme bekendtgørelses § 8, nr. 1 og 2, hvorefter skolens sanktionering efter studie- og ordensreglerne skal ske efter bestemmelserne i forvaltningsloven om bl.a. habilitet, ligesom afgørelsen skal træffes på et sagligt grundlag, herunder med en sanktion, der er rimelig og relevant i forhold til den eller de konkrete overtrædelser af reglerne.

Styrelsen finder endvidere ikke, at skolen har efterkommet sin oplysningspligt over for styrelsen efter § 26, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 20 b, stk. 2.

Den manglende overholdelse af frihed og folkestyre-kravet og den manglende overholdelse af oplysningspligten under tilsynssagen har skolens bestyrelse ansvaret for. Det er derfor styrelsens foreløbige vurdering, at bestyrelsens varetagelse af sine opgaver for at sikre, at skolens overholdelse af disse grundlæggende regler i lovgivningen, har været meget utilstrækkelig og i en vis grad medvirkende til, at skolen ikke har overholdt disse centrale regler i lovgivningen. Det er derfor styrelsens foreløbige vurdering, at der er grundlag for at fremsætte alvorlig kritik af skolens bestyrelse.

Det er samlet set styrelsens foreløbige vurdering, at der er tale om så alvorlige brud på loven, som særligt centrerer sig om skolens kostafdeling, at der er grundlag for i medfør af § 25, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 21, stk. 2, at træffe afgørelse om at pålægge skolen at tilbagebetale tidligere modtaget statstilskud i sin helhed fra og med den 8. december 2021, forventeligt indtil datoen for afgørelse i sagen. Det bemærkes, at nye oplysninger i sagen kan føre til en anden vurdering af denne periodes længde.

For så vidt angår genopretningen af forholdene på skolen er det styrelsens foreløbige vurdering, at der vil være grundlag for i medfør af § 24, stk. 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 24 a, stk. 1, at udstede et påbud til skolen om at sikre, at skolen efterlever frihed og folkestyre-kravet i § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., herunder sikrer:

- At alle elever på skolen oplever en tryk hverdag, hvor der mellem alle elever – uanset klassetrin, samfundsmæssig eller social status – opretholdes almene normer for god orden og godt samvær og respektfulde relationer, herunder ved at
  - o skolen afskaffer enhver tradition, der giver elever i 3.g særlige privilegier på bekostning af andre elever på skolen, eller som i øvrigt er i strid med frihed og folkestyrekravet.
- At enhver elev på kostafdelingen oplever trygge rammer for sit ophold og dagligliv på skolen, herunder særligt at rammerne for elevens overnatning er af en sådan karakter, at eleven ikke oplever nogen risiko for overgreb, mobning og mistroivsel, herunder ved at
  - o foretage permanente ændringer i lokalernes indretning,
  - o sikre eleverne bedre adgang til ansvarlige voksne og
  - o styrke og/eller forny ledelsen på skolens kostafdeling.
- At skolen arbejder med sin trivselsstrategi og handlingsplan ud fra en erkendelse af, at skolen fortsat har særlige udfordringer med voldelige hændelser, krænkende adfærd og mobning, herunder ved at
  - o udfolde sin handlingsplan med konkrete initiativer og målsætninger og
  - o sikre strukturer og processer, hvor skolens personale samlet og på tværs løbende drøfter, udvikler og justerer sit arbejde med forebyggelse og håndtering af krænkelse, mobning mv.
- At skolen håndterer eventuelle enkeltsager i åbenhed og med omgående inddragelse af forældre og relevante myndigheder, herunder anmeldelse til politiet, hvis der kan være mistanke om strafferetlige forhold vedrørende skolens elever, herunder ved at
  - o ændre skolens ”Vejledning til brug i situationer ved muligt strafbart forhold begået af en elev på Herlufsholm Skole og Kostskole”, der er udarbejdet i foråret 2022, og
  - o sikre, at de ændrede procedurer bliver implementeret og fulgt i praksis.
- At skolens rektor konsekvent håndterer skolens studie- og ordensregler ensartet og gennemsigtigt og træffer afgørelser om anvendelse af sanktion i overensstemmelse med almindelige demokratiske principper om saglighed, ligebehandling og proportionalitet, herunder ved
  - o at skolens bestyrelse entydigt sikrer, at skolens rektor har ansvaret for alle konkrete beslutninger om skolens elever og
  - o generelt genovervejer grundlæggende konstruktioner om skolens overordnede ledelse, herunder de strukturer, som er egnede til at vække tvivl om bestyrelsens saglighed i forbindelse med håndteringen af de konkrete elevsager.

Styrelsen bemærker, at styrelsen i dette tilsyn ikke har fundet anledning til at se nærmere på skolens undervisningskvalitet, da skolens resultater i både grundskole og gymnasium ligger over landsgennemsnittet. I grundskolen er karaktergennemsnittet på 9,2 mod et landsgennemsnit på 8,0 i de bundne prøver i 9. klasse og i gymnasiet på 9,0 mod et landsgennemsnit på 7,7 ved studentereksamen.

Styrelsen bemærker videre, at skolen har oplyst, at den har iværksat en trivselsundersøgelse, som gennemføres af Nordic Learning, som forventes at foreligge i løbet af juni 2022. Skolen har desuden iværksat en advokatundersøgelse, der skal afdække mobning, fysisk og psykisk vold eller seksuelle krænkelser på Herlufsholms Skole og Gods og undersøge, hvordan sådanne sager er håndteret af ledelsen inklusiv bestyrelsen og medarbejdere, herunder i hvilket omfang relevante myndigheder er blevet orienteret. Undersøgelsen skal afdække forholdene i perioden 1. august 2018 til 9. maj 2022. Undersøgelsens resultat vil foreligge den 1. oktober 2022.

Styrelsen finder ikke anledning til at afvente resultatet af de to undersøgelser. Resultaterne vil – alt efter indholdet – kunne indgå i skolens videre arbejde med at efterkomme styrelsens påbud.

Styrelsen vil vurdere skolens efterlevelse af ovenstående påbud i januar 2023, hvor også resultatet af skolens egne undersøgelser må forventes at foreligge. Styrelsen skal henlede skolens opmærksomhed på, at det følger af § 25, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 21, stk. 2, at manglende overholdelse af påbud kan begrunde anvendelse af tilskudsmæssige sanktioner, herunder tilbageholdelse af tilskud, helt eller delvis bortfald af tilskud eller krav om helt eller delvis tilbagebetaling af tilskud.

Styrelsen skal anmode om at modtage skolens eventuelle bemærkninger til styrelsens fremstilling af sagens faktiske omstændigheder og styrelsens foreløbige vurdering **senest den 8. august 2022**, hvorefter styrelsen vil træffe afgørelse i sagen.

Styrelsen skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at denne partshøring angår sagens faktiske omstændigheder og styrelsens vurdering heraf. Styrelsens påtænkte anvendelse af sanktioner er alene inkluderet i høringen for at kunne varsle skolen om et muligt udfald af tilsynssagen.

Sagens forløb og styrelsens foreløbige vurdering og det grundlag, den hviler på, er nærmere uddybet i de følgende afsnit. Det relevante retsgrundlag er anført i det vedhæftede bilag.

1. Sagens forløb

Styrelsen har siden 2017 ført flere tilsynssager med Herlufsholm Skole og Gods vedrørende forskellige forhold på skolen, herunder forhold angående trivsel.

I 2017 gennemførte styrelsen et enkeltsagstilsyn på baggrund af en forældrehenvendelse vedrørende et seksuelt overgreb på en af skolens elever. I styrelsens afgørelse blev det indskærpet, hvordan en skole skal håndtere mistanke om et seksuelt overgreb, herunder ved underretning af de sociale myndigheder og politiet.

I 2020 gennemførte styrelsen et enkeltsagstilsyn angående skolens undervisning af elever med særlige behov. I afgørelsen henstillede styrelsen, at skolens skriftlige handleplaner for specialundervisningen i højere grad skulle understøtte skolens systematiske praksis angående elever med særlige behov, samt at skolen skulle sikre, at ansvaret for it-hjælpemidlers funktionalitet ikke blev overladt til eleverne selv.

I 2020 gennemførte styrelsen et tematisk tilsyn med frihed og folkestyrekravet på fire kombinerede institutioner med kostafdeling, herunder på Herlufsholm Skole og Gods. Det tematiske tilsyn havde særligt fokus på elevinddragelse, elevmedindflydelse, elevrelationer og omgangsformer samt elevernes trivsel. I den forbindelse vurderede styrelsen, at den autoritet, som præfekterne på Herlufsholm er udstyret med, kan medvirke til at understøtte et ulige forhold mellem præfekter og øvrige elever, som kan have negative konsekvenser for elevernes trivsel. I den samlede vurdering henstillede styrelsen derfor, at skolen fortsat skulle have opmærksomhed på at forebygge og afhjælpe eventuel mistrivsel blandt eleverne bl.a. via tydelighed om præfekternes opgaver og ved at sikre, at ansvaret for de pædagogiske og ordensmæssige opgaver ligger hos det ansatte personale på skolen.

Styrelsen anmodede endvidere skolen om at undlade at anvende betegnelsen "blebal" i skolens skolehåndbog og i øvrigt i skolens virke samt om at tage beklædningsreglerne om, at kun elever i 3. g. må gå med hvide benklæder og hvid nederdel, op til fornyet vurdering, med henblik på at sikre, at disse ikke modvirker en respektfuld ligeværdighed mellem yngre og ældre elever.

Som opfølgning på det tematiske tilsyn anmodede styrelsen i juni 2021 om en redegørelse for skolens konkrete initiativer og indsatser for elevernes trivsel og indledte herved et enkeltsagstilsyn vedrørende skolens opfyldelse af frihed og folkestyrekravet, herunder særligt elevinddragelse og elevtrivsel.

På baggrund af skolens opfølgende redegørelse afsluttede styrelsen tilsynet i september 2021, hvor skolen opfordredes til fortsat at have fokus på elevernes trivsel og arbejde målrettet med relevante indsatser.

Styrelsen har i 2021 modtaget en række anmodninger om aktindsigt i styrelsens tilsyn med Herlufsholm, hvorved styrelsen blev bekendt med pressens interesse for elevtrivslen på skolen, samt forlydender fra pressen om fysisk og psykisk afstraffelse blandt elever, især i relation til præfektordningen.

Som opfølgning herpå gennemførte styrelsen den 8. december 2021 et anmeldt tilsynsbesøg på Herlufsholm, hvor styrelsen havde samtaler med ledelsen, sovesalslærere og elever, herunder præfekter på kostafdelingen, om elevtrivslen på skolen.

Styrelsen modtog mellem den 10. og 12. januar 2022 klager om skolens afgørelse om bortvisning af fire elever. Oplysningerne i disse klagesager indeholder beskrivelser og videoklip af voldsomme episoder mellem elever på kostskolen.

Styrelsen afholdt den 28. februar 2022 møde med skolens bestyrelsesformand Torben von Lowzow, bestyrelsesmedlem Hanne Leth Andersen, skolens daværende rektor Mikkel Kjellberg og skolens advokat. Mødet var foranlediget af det verserende tilsyn og de modtagne elevklager.

Som opfølgning på mødet anmodede styrelsen den 4. marts 2022 om en redegørelse fra skolen om en række forhold. Den 18. marts 2022 anmodede styrelsen supplerende om, at skolen i sin redegørelse forholdt sig til nye oplysninger om en række angiveligt alvorlige forhold, som børne- og undervisningsministeren var blevet bekendt med skulle indgå i en kommende TV2-udsendelse.

Styrelsen modtog den 25. marts 2022 skolens samlede redegørelse indeholdende en beskrivelse af den aktuelle elevtrivsel og kultur på skolen, herunder betydningen af de verserende klagesager. Derudover indeholdt redegørelsen skolens bemærkninger til ministeriets oplysninger om nye episoder på skolen og oplysninger om den omtalte tavshedskultur, underretninger til andre myndigheder, og om skolens manglende efterlevelse af oplysningspligten over for styrelsen.

Som opfølgning herpå anmodede styrelsen den 8. april 2022 om supplerende oplysninger vedrørende forhold, som styrelsen ikke fandt, at skolen havde redegjort tilstrækkeligt fyldestgørende for, bl.a. beskrivelsen af de organisatoriske arbejdsgange for håndtering af mobning og trivselsproblematikker, samt om omfanget af sager med brud på ordensreglementet kan være udtryk for, at skole- og elevkulturen er under forandring

i negativ retning, og at der i redegørelsen kan være tegn på en tavsheds-kultur.

Den 2. maj 2022 anmodede styrelsen yderligere skolen om at redegøre for håndteringen af den i redegørelsen af 25. marts 2022 omtalte sag om mulig seksuel krænkelse med efterfølgende domfældelse for voldtægt. Derudover anmodede styrelsen skolen om oplysninger om evt. nyere videoer, som børne- og undervisningsministeren var blevet bekendt med, bl.a. hvor 1.g'ere tvinges til at drikke 3.g'eres urin.

Skolen oplyste samme dag vedrørende spørgsmålet om nye videoer, at den ikke har kendskab til hændelser eller videoer, hvor 1.g'ere er blevet tvunget til at drikke 3.g'eres urin, jf. styrelsens henvendelse herom af 2. maj 2022. Skolen oplyste dog om en episode fra november 2020 på kostskolen (Bodilgården), hvor fem elever i 8. klasse ifølge skolen skulle have fået en anden elev i 8. klasse til at drikke af en flaske med forskelligt indhold herunder lidt urin.

Den 3. maj 2022 fremsendte skolen sin supplerende redegørelse vedrørende styrelsens anmodning af 4. marts og 18. marts 2022 om oplysninger om skolens organisatoriske led, om skolens genovervejelse af, om omfanget og karakteren af brud på ordensreglementet kunne være udtryk for en negativ kulturforandring, og om skolens tiltag er tilstrækkelige.

Den 4. maj 2022 meddelte skolen til styrelsen, at ledelsen og bestyrelsen ikke kan genkende det billede, som den kommende udsendelse på TV2 fremstiller af Herlufsholm, og at skolen derfor har ønsket at gennemføre en uvildig advokatundersøgelse.

Den 5. maj 2022 blev udsendelsen ”Herlufsholms hemmeligheder” sendt på TV2.

Styrelsen anmodede den 6. maj 2022 skolen om i en skriftlig redegørelse at forholde sig til indholdet af TV2-udsendelsen ”Herlufsholms hemmeligheder”.

Styrelsen modtog den 8. maj 2022 en orientering fra bestyrelsesformanden om skolens udsendte pressemeddelelse af 7. maj 2022, der omtaler en række nye initiativer bl.a. afskedigelse af rektor, afskaffelse af præfektordning, ændring af sovesalsordning, indførelse af whistleblower-ordning for elever og afskaffelse af traditioner, der kan føre til fysisk eller psykisk krænkende adfærd.

Den 16. maj 2022 fremsendte skolen svar på styrelsens anmodninger af 2. og 6. maj 2022, hvori bestyrelsen redegjorde for, hvordan den forhol-

der sig til TV2-udsendelsen, bestyrelsens ageren og yderligere beslutninger og tiltag, samt for skolens håndtering af sagen om seksuel krænkelse og domfældelse for voldtægt i februar 2022.

Styrelsen anmodede den 18. maj 2022 om supplerende oplysninger til redegørelsen af 16. maj 2022 og om fremsendelse af referater fra møder i skoleledelsen og referater fra bestyrelsesmøder i skoleåret 2021/22.

Styrelsen har telefonisk den 11. og 12. maj 2022 og på et møde den 19. maj 2022 talt med Flemming Zachariasen, som var rektor på Herlufsholm fra 2016-2019. Flemming Zachariasen præsenterede her styrelsen for eksempler på håndtering af elevsager og sanktionering, og oplysninger om skolens traditioner og bestyrelsens arbejde og beslutninger for dagligdagen på skolen, som oplevet af Flemming Zachariasen.

Den 23. maj 2022 fremsendte skolens advokat det materiale, som styrelsen anmodede om den 18. maj 2022.

Skolen er den 30. maj og 1. juni 2022 blevet hørt over de oplysninger, som styrelsen har modtaget fra tidligere rektor, Flemming Zachariasen, og styrelsen har modtaget skolens bemærkninger hertil den 7. juni 2022.

Den 1. juni 2022 har skolen fremsendt en kort status over dens igangværende initiativer. Det fremgår bl.a. heraf, at præfekt-ordningen er afskaffet, at der pågår et arbejde for en fremtidig model for overnatning, at traditionen om Pø-kamp er stoppet, og øvrige traditioner vurderes i samarbejde med en ekstern konsulent. Der er endvidere givet en status for skolens iværksatte trivselsundersøgelse og uvildige advokatundersøgelse.

Styrelsen har den 8. juni 2022 været på tilsynsbesøg på Herlufsholm Skole og Gods, hvor styrelsen afholdt samtaler med skolens ledelse, to sovesalslærere og tre elever (over 18 år) om status for skolens igangsatte trivselsindsatser.

Styrelsen har den 10. juni 2022 telefonisk talt med en tidligere elev om skolens håndtering af elevens oplevelse af et seksuelt overgreb i 2012, og om ledelsens håndtering af en nyere sag om seksuelt overgreb på en nuværende elev. Skolen har den 14. juni 2022 modtaget telefonreferat af samtalen til bemærkninger.

Den 16. juni 2022 har skolen afgivet bemærkninger til telefonnotatet af 10. juni 2022 med den tidligere elev samt sendt skolens interne vejledning til brug i situationer med muligt strafbart forhold begået af en elev op Herlufsholm.

Skolen har den 17. juni 2022 indsendt to referater fra bestyrelsesmøder afholdt den 19. maj og 23. maj 2022.

Skolen har den 18. juni 2022 indsendt en kort redegørelse med opdatering på dens seneste tiltag, som tidligere er sendt til styrelsen.

Den 23. juni 2022 har tidligere rektor på Herlufsholm, Flemming Zachariasen, fremsendt sin ansættelseskontrakt af 12. maj 2016 med Herlufsholm Skole og Gods samt sin fratrædelsesaftale af 23. juli 2019 med skolen.

2. Styrelsens foreløbige vurdering af de foreliggende forhold i tilsynssagen

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det styrelsens foreløbige vurdering, at skolen ikke overholder og ikke har overholdt frihed og folkestyre-kravet, jf. § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt.

Frihed og folkestyrekravet indebærer bl.a., at skolen skal forberede eleverne til medbestemmelse, medansvar, ytringsfrihed, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Enhver skole skal således have det sigte med hele sit virke, at alle skolens elever udvikler sig til demokratisk medborgerskab. Dette skal komme til udtryk i skolens samlede faktiske liv og virke. I den forbindelse har forhold vedrørende elevrelationer, og hvordan skolen arbejder med elevernes trivsel, stor betydning. Frihed og folkestyre-kravet gælder ikke kun i skolens undervisning, men i hele skolens virke. Det betyder på en skole med kostafdeling, at der også i fritidslivet, ved sociale aktiviteter og hverdagen på kostafdelingen skal arbejdes med elevernes dannelse til et samfund med frihed og folkestyre.

Det er endvidere styrelsens foreløbige vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke overholder og ikke har overholdt § 2, stk. 4, i bekendtgørelse om studie- og ordensregler m.v. i de gymnasiale uddannelser, og styrelsen kan ikke med tilstrækkelig sikkerhed lægge til grund, at skolen har efterkommet samme bekendtgørelses § 8, nr. 1 og 2.

De nævnte bestemmelser i bekendtgørelsen indebærer, at en gymnasial institution skal fastsætte ordensregler, hvorefter eleverne som minimum skal overholde almene normer for god orden og godt samvær for elever på en institution, hvor der er respektfulde relationer. Og når reglerne skal sanktioneres af institutionen, skal det ske efter bestemmelserne i forvaltningsloven om bl.a. habilitet, ligesom afgørelsen skal træffes på et sagligt grundlag, herunder med en sanktion, der er rimelig og relevant i forhold til den eller de konkrete overtrædelser af reglerne.

Nedenfor følger en nærmere gennemgang af de forhold, som er indgået i styrelsens tilsyn samt styrelsens foreløbige vurdering heraf.

Det bemærkes, at sagens faktuelle oplysninger er tilgået styrelsen fragmenteret, løbende og med nogen forsinkelse. I vid udstrækning er oplysninger fremkommet ved, at styrelsen løbende har måttet anmode bestyrelsen og skoleledelsen om supplerende oplysninger.

2.1. Omfang og karakter af enkeltsagerne

2.1.1. Fakta

På styrelsens tilsynsbesøg den 8. december 2021 oplyste ledelsen om en aktuel sag på skolen vedrørende mobning af særlig grov karakter.

Styrelsen modtog i januar 2022 fire elevklager over skolens afgørelse om bortvisning. Af klagesagerne fremgår det, at eleverne har filmet episoder og delt disse i en lukket gruppe på Snapchat for elever på sovesalen. I klagesagerne indgår en video, hvor en elev har fået fødderne bundet sammen og bliver hevet ind i et baderum. Der indgår desuden en video af en elev, der bliver vækket om natten, hvor en anden elev holder sine blottede balder over hans hoved. Der indgår en tredje video, hvor en elev, liggende i sin seng, får hevet kraftigt op i sine underbukser og klager højlydt, uden at behandlingen stoppes. I andre videoer kan man se henholdsvis en elev få sit hoved fastholdt og slået ned i gulvet og en elev, der får taget kvælertag for derefter at blive revet ned på toiletgulvet. Der har angiveligt været en række lignende videoer, som også er blevet delt blandt eleverne.

I en af klagesagerne har forældrene oplyst, at deres dreng er blevet slået med et skotræ med 15-20 slag og på ugentlig basis har fået tæv. Samme elevs storebror har angivelig oplevet at blive slået så meget, at det resulterede i fysiske skader med store blå mærker på store dele af kroppen, mens elevens lillebror er blevet slået med et baseballbat. Forældrene til en elev i en anden klagesag har oplyst om en episode, hvor en elev har slået en anden elev så hårdt i hovedet, at denne mistede bevidstheden.

Det fremgår af skolens redegørelse af 25. marts 2022, at skolen har registreret 13 sager med brud på ordensreglementet, der er endt med sanktion eller udmeldelse, i perioden fra februar 2020 til marts 2022. Heraf er 10 af sagerne knyttet til perioden august 2021 til februar 2022. De 13 sager involverer 27 elever, hvoraf langt størstedelen er gymnasieelever tilknyttet kostskolen. Sagerne vedrører bl.a. tyveri, hærværk, vold, mobning, krænkelser, herunder seksuelle krænkelser.

Skolen har i redegørelsen af 25. marts 2022 oplyst om forskellige indsatser på baggrund af episoder, hvoraf nogle ikke indgår i skolens registrering over sager med sanktioner.

Om enkeltsagerne har skolen bl.a. oplyst, om en episode mellem to 2.g-elever på en elevgård, der havde en forskellig opfattelse af et seksuelt forløb. Eleven havde til skolens sygeplejerske forklaret, at der ikke var foregået noget kriminelt og ønskede ikke at indgive politianmeldelse. I den efterfølgende dialog med skolen var det elevens og forældrenes opfattelse, at der muligvis var foregået noget kriminelt, men de ønskede ikke at politianmelde. Den anden part havde til skolen forklaret, at eleven ikke kunne genkende sagsfremstillingen og hændelsesforløbet, som efter skolens oplysninger kunne understøttes af et besøg hos vagtlægen.

Skolen har derudover oplyst om et længere forløb med en ”fløjkrig” på kostskolen siden august 2021. Her oplyses bl.a. om en elev, der havde følt sig intimideret og mobbet under episoder i fløjkrigen. Eleven blev kort efter udskrevet. Under samme forløb har skolen oplyst om en episode, hvor en 2.g elev havde slået en 1.g elev. 2.g-eleven har ifølge skolen erkendt, at han på baggrund af tidligere historik har truet og været voldsom i forhold til 1.g-eleven.

Derudover har skolen beskrevet et længere forløb i en drengegruppe på kostskolen, hvor der er delt videosekvenser og billeder i en snapchat-gruppe. Skolen har oplyst at være blevet kontaktet den 26. november 2021 af en forælder med bekymring vedrørende billeder og videomateriale delt i gruppen. Ifølge det oplyste havde skolen samtaler med de involverede elever, hvor en elev oplyste, at den første video blev delt den 28. september 2021, og at eleven oplevede en kraftig optrapning i perioden efter efterårsferien, som kulminerede med videosekvenser fra et baderum og efterfølgende memes, der blev delt den 18. og 19. november 2021.

Skolen har endvidere oplyst om en episode på kostskolen, hvor en elev blev slået voldsomt i ansigtet i forbindelse med sengning efter Fugleskydningsballet den 25. september 2021. Skolen har videre beskrevet en lignende episode fra skolens maskebal i februar 2022, hvor det i et brev fra rektor til forældrene beskrives, at en elev måtte på skadestuen og fik et sting efter at have fået et slag i ansigtet. Episoden blev politianmeldt.

Med redegørelsen af 25. marts 2022 har bestyrelsen endvidere forklaret om de fire supplerende forhold, som styrelsen anmodede om redegørelse for den 18. marts 2022. To forhold vedrørte episoder, hvor to elever skulle være blevet brændt med en cigaret. Hertil har bestyrelsen forklaret, at der i 2019 var en episode, hvor en pige på kostskolen skulle være blevet brændt i panden med en cigaret og kaldt øgenavne. Eleven havde efterfølgende forklaret, at hun ved et uheld var blevet ramt i panden af en ukendt persons cigaret i byen og ikke erindrede at være blevet kaldt øgenavne. Om en anden episode fra skoleåret 2017-2018 har bestyrelsen forklaret, at en elev var observeret med brændemærke på hånden. Eleven havde efterfølgende forklaret, at det havde været en slags manddomsprøve til en privat fest.

Til styrelsens spørgsmål om en elev har oplevet at få stukket tre fingre op i anus som straf har bestyrelsen oplyst, at den ikke har kendskab hertil, men at episoden kan være forvekslet med, at der i 2018 opstod en kultur med såkaldt ”fingerblasting”, som foregik uden på tøjet. Derudover har bestyrelsen oplyst, at der i 2011 angiveligt var en lignende sag blandt nogle kostelever, hvor det formodes at være håndteret af daværende sovesalslærer, men bestyrelsen har ikke kunnet frembringe dokumentation. Det fremgår ikke tydeligt af redegørelsen, hvad der refereres til med en lignende sag.

Til spørgsmålet om grov systematisk fysisk vold mod én elev af samme udøvende gruppe elever har bestyrelsen oplyst om følgende tre episoder: En fra september 2015, hvor der efter skolens oplysninger var en mindre gruppe 2.g-elever på en sovesal, der eksaminerede 1.g-eleverne i Skolehåndbogen. Hvis eleven ikke kunne svare, fik eleven slag. Det fremgår af redegørelsen, at skolen sanktionerede de udøvende elever, og at skolen ikke er bekendt med, at der har været gentagelsestilfælde. Den anden episode var fra vinteren 2017, hvor tre 1.g-elever over to uger trak lod om, hvem der skulle have et eller flere slag på skulderen, armen eller benet. Skolen reagerede med advarsler og hjemsendelser. Den tredje episode var fra oktober 2019, hvor der var forlydende om, at der blandt kostskoledrenge var udviklet en kultur, hvor de slog hinanden. Skolen har oplyst, at rektor over for eleverne italesatte det uacceptable ved en sådan adfærd, og at det var skolens opfattelse at det satte en stopper for den voldelige omgang.

Skolen har endvidere oplyst, at skolen i februar 2022 har haft en episode vedrørende seksuel krænkelse, hvor en elev efterfølgende er blevet dømt for voldtægt.

Bestyrelsen har i redegørelsen af 25. marts 2022 oplyst, at de 13 forhold set i lyset af skolens størrelse er et relativt mindre antal. Videre fremgår det, at det er bestyrelsens vurdering, på baggrund af data fra skolen, at antallet og variationen af de konkrete overtrædelser i de seneste 2 år ikke er et udtryk for en generel dårlig trivsel og kultur på Herlufsholm med 300 kostelever og samlet 600 elever på skolen. Til oversigten over sanktionerede brud på skolens ordensreglement for en 2-årig periode har skolen oplyst, at det er skolens opfattelse, at der ikke er tale om mange sager, at sagerne varierer i deres grad af alvor, og at bestyrelsen har været orienteret om sagerne løbende.

Skolen har den 2. maj 2022 oplyst, at den ikke har kendskab til hændelser eller videoer, hvor 1.g'ere er blevet tvunget til at drikke 3.g'eres urin, jf. styrelsens henvendelse herom af 2. maj 2022. Skolen oplyste dog om en episode fra november 2020 på kostskolen (Bodilgården), hvor fem elever i 8.-klasse ifølge skolen skulle have fået en anden elev i 8. klasse til at drikke af en flaske med forskelligt indhold herunder lidt urin.

Skolen har i redegørelsen af 3. maj 2022 oplyst om registrerede brud på ordensreglerne fra skoleåret 2016/17 til maj 2022. Heraf fremgår det, at skolen har registreret et sted mellem 3 og 7 sager de enkelte år, hvoraf 8 sager ses registreret til perioden august 2021 til februar 2022. Sagerne oplyses at vedrøre voldsom adfærd/vold, seksuelle krænkelser, euforiserende stoffer, tyveri og hærværk.

Skolen har videre i redegørelsen af 3. maj 2022 oplyst, at den ikke finder niveauet af hændelserne alarmerende, om end den er enig med styrelsen i, at omfanget og karakteren af hændelserne er alvorlig. Derudover har bestyrelsen oplyst, at den ikke på det nuværende grundlag kan konkludere, at elevkulturen generelt skulle være i forandring til det negative.

Den 5. maj 2022 sendte TV2 udsendelsen ”Herlufsholms hemmeligheder”. Heri omtales flere episoder på kostskolen med voldsepisoder, grænseoverskridende adfærd og seksuelle krænkelser over en årrække. Udsendelsen er bl.a. baseret på 50 interviews med tidligere elever på skolen. De fleste af eleverne har ønsket at være anonyme, men to tidligere elever står frem med navn.

Den ene af de to navngivne elever, Peter, begyndte på skolen i 2019. Han fortalte bl.a. om ”fødselsdagstæsk”. Når en elev havde fødselsdag, kom de ældre elever ind om morgenen og hev en ud af sengen, og så fik man tæsk. Man skulle ikke tro, man var noget særligt, fordi man havde fødselsdag. Peter fortalte desuden, at han ved en fest på skolen, hvor han dansede med en pige, pludselig blev slået hårdt i bagehovedet af en 3.g’er. Han blødte og kom derfor til skolens sygeafdeling.

Den anden navngivne elev i udsendelsen, Kristoffer, som startede i 1.g i 2018, har fortalt om en episode, hvor 3.g’erne kom fulde hjem efter et fugleskydningsarrangement og stormede ind på sovesalen og overfaldt bl.a. en yngre dreng. Næste dag havde flere elever blå mærker efter overfaldet.

En anonym tidligere elev fortalte i udsendelsen, at den længste periode på skolen, han havde oplevet uden krænkelser, var 1½ uge.

En anonym tidligere elev fortalte i udsendelsen om en episode, hvor 3.g’ere arrangerede ”Hvem vil være millionær”. 3.g’erne stillede yngre elever spørgsmål fra Skolehåndbogen. Svarede man forkert, fik man slag. En elev fik så mange slag, at han ikke selv kunne kravle over i et hjørne. Der var en sadistisk kultur med at nedgøre hinanden.

En anonym tidligere elev oplyste i udsendelsen om en episode, hvor han vågnede ved at blive holdt nede og få stukket en finger op bagside. Drengene, der gjorde dette, blev sanktioneret mildt, og myndighederne blev ikke involveret.

En anonym tidligere elev fortalte i udsendelsen om et overgreb i nyere tid, hvor der blev stukket fingre op i numsen på en yngre dreng.

Journalist Rikke Dyrberg har efter udsendelsen orienteret styrelsen om et Facebook-opslag af 7. maj 2022 delt af en tidligere elev på Herlufsholm Skole og Gods. I opslaget oplyser den tidligere elev om, at hun har været udsat for et seksuelt overgreb af en anden elev fra skolen i 2012. Samtidig refererer hun til en sag om et seksuelt overgreb på en anden elev i nyere tid, hvor eleven ikke ønskede at stå frem.

Flemming Zachariasen (rektor på Herlufsholm Skole og Gods fra 2016-2019) har den 19. maj 2022 over for styrelsen oplyst, at der var fire voldtægtssager i den tid, hvor han var rektor. Alle sagerne var efter hans opfattelse blevet håndteret professionelt, og alle forhold var blevet politianmeldt. I den sag, hvor styrelsen i 2017 udtrykte kritik af skolens håndtering af sagen, var det forældrene, der indgav politianmeldelse to dage efter episoden. Skolen havde haft kontakt til den lokale kommune og holdt møde med forurettedes forældre, men anså det som forældrenes afgørelse, om der skulle politianmeldes.

Derudover oplyste Flemming Zachariasen, at antallet af sager med vold og voldtægter på Herlufsholm Skole og Gods efter hans vurdering er mindst 10 gange så højt som andre steder.

I et svar fra justitsministeren til Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg den 25. maj 2022 (besvarelse af spørgsmål nr. 250 alm. del) oplyses det, at Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi i perioden fra den 1. januar 2012 til den 17. maj 2022 har registreret 10 forhold omhandlende vold, voldtægt eller blufærdighedskrænkelser begået på Herlufsholm Skole og Gods. Fire af fem sager omhandlende vold er blevet oprettet som anmeldelser og af de resterende sager er der registreret fire anmeldelser om voldtægt og en anmeldelse om blufærdighedskrænkelse.

Skolens bestyrelse har den 7. juni 2022 oplyst, at den trods sit relativt indgående kendskab til forholdene på Herlufsholm ikke har haft kendskab til sager, hvor der burde skrives ind. Bestyrelsen har også fremhævet, at flere af de sager, som er omtalt i TV2-udsendelsen ikke var bestyrelsen bekendt, at enkelte af de omtalte sager blev håndteret af skolen og at oplysninger herom er videregivet til styrelsen.

Styrelsen har den 10. juni 2022 været i dialog med en tidligere elev om hendes Facebook-opslag omhandlende et seksuelt overgreb. Den tidligere elev har over for styrelsen oplyst, at hun oplevede et seksuelt overgreb i 2012, hvor hun var kostskoleelev, mens den anden part var dagelev. Hun oplyste endvidere, at hun er bekendt med en nuværende elev, der har oplevet et seksuelt overgreb på skolens kostafdeling. Efter det oplyste er sovesalslæreren, rektor og den kostskoleansvarlige fra ledelsen involveret i håndteringen.

Skolen har den 16. juni 2022 oplyst, at den ikke med sikkerhed har kunnet identificere, hvilken nuværende elev, der refereres til i styrelsens telefonnotat af 10. juni 2022. Skolen har i svaret henvist til en episode i indeværende skoleår mellem to 2.g-elever, som skolen har beskrevet i redegørelsen af 25. marts 2022, jf. tekst herom ovenfor.

2.1.2. Vurdering (omfang og karakter af enkeltsagerne)

Det er styrelsens foreløbige vurdering, at antallet af episoder, som er kommet til styrelsens kendskab, er alt for stort og efter styrelsens vurdering er udtryk for en helt utilstrækkelig indsats fra bestyrelsens og skoleledelsens side for at sikre en tryk skolegang for alle elever. Dette særligt set i forhold til episodernes karakter og alvorlige indhold. Der er således beskrivelser om flere tilfælde af grov mobning, vold, grænseoverskridende adfærd, herunder seksuelle krænkelser og voldtægter, samt flere tilfælde af episoder vedrørende tyveri, hærværk og euforiserende stoffer.

Skolen har oplyst om 13 sager, der involverer 27 elever, hvor der er sanktioneret for brud på skolens ordensreglement. Derudover er der ifølge skolens beskrivelse af særlige indsatser yderligere episoder, end de 13 sager, der fremgår af skolens registrering over sager med sanktioner. Styrelsen hæfter sig særligt ved, at de involverede elever overvejende er gymnasieelever tilknyttet skolens kostafdeling.

Politiet har oplyst om 10 forhold, som politiet kender til, omhandlende vold, voldtægt eller blufærdighedskrænkelser begået på skolen over en 10-årig periode.

Dertil kommer, at det ikke kan udelukkes, at der kan være tale om flere sager, som er omtalt i TV2-udsendelsen, eller sager, som ikke er kommet til styrelsens kendskab, henset til sagens oplysninger om elever, der ikke har ønsket at stå frem eller gå videre med en sag, hvilket også er beskrevet i sagen, jf. nærmere herom nedenfor.

Det skal dog bemærkes i forhold til de i TV2-udsendelsen omtalte hændelser, at styrelsen for størstedelens vedkommende ikke har været i stand til at identificere disse med hændelser omtalt af skolen over for styrelsen. I skolens redegørelse af 25. marts 2022 oplyses dog om en episode fra september 2015, der minder om det ovenfor omtalte om ”Hvem vil være

millionær”, hvor 1.g-elever fik slag, hvis de ikke kunne svare på 2.g-elevnes spørgsmål til Skolehåndbogen.

Styrelsen kan endvidere konstatere, at der i skolens redegørelser ikke er overensstemmelse i opgørelsen af sager, hvor der er sanktioneret for brud på ordensreglerne for perioden august 2021 til februar 2022. Skolen har den 25. marts 2022 oplyst om 10 sager, mens det af bilag 2 i redegørelsen af 3. maj 2022 fremgår, at skolen har registreret 8 sager i samme periode.

Styrelsen er således enig med bestyrelsen i, at sagerne tegner et alvorligt billede, men ikke enig i, som skolens bestyrelse tidligere i sagsforløbet har angivet, at der er tale om et relativt mindre antal, og at niveauet af hændelser ikke er alarmerende.

Styrelsen har desuden konstateret, at bestyrelsen først med sin redegørelse af 16. maj 2022 ses tydeligere at konstatere, at de verserende elevsager og øvrige sager omtalt i TV2-udsendelsen tegner et alvorligt billede af et element af elevkulturen, som bestyrelsen ikke kan acceptere og vil ændre.

Det er således styrelsens foreløbige vurdering, at det ikke er og ikke må være almindeligt med så mange grove sager på en skole. Der er samtidig indikationer på, at tallet kan være større. Styrelsen finder antallet og grovheden af de hændelser, som er styrelsen bekendt, helt uacceptabel. Det samme gælder bestyrelsens meget sene erkendelse heraf.

Det er endvidere styrelsens foreløbige vurdering, at bestyrelsen og skoleledelsen slet ikke i nødvendigt omfang har sikret, at alle elever på skolen som minimum overholder almene normer for god orden og godt samvær for elever på en skole, hvor der er respektfulde relationer, hvilket skal indgå i en gymnasial institutions studie- og ordensregler.

2.2. Skolens håndtering af og reaktion på enkeltsagerne

2.2.1. Fakta

I 2017 gennemførte styrelsen et enkeltsagstilsyn på baggrund af en forældrehenvendelse vedrørende et seksuelt overgreb på en af skolens elever. I styrelsens afgørelse blev det indskærpet, hvordan en skole skal håndtere mistanke om et seksuelt overgreb, herunder ved underretning af de sociale myndigheder og politi.

Skolen har i redegørelsen af 25. marts 2022 oplyst, hvordan den har håndteret alvorlige sager med forskellige indsatser.

Om enkeltsagerne, jf. beskrivelse herom i afsnit 2.1., har skolen bl.a. oplyst, at to elever i 2.g havde en forskellig opfattelse af et seksuelt forløb. Ifølge skolens handleplan blev den ene elev fulgt over til sygeplejersken, hvor eleven fortalte, at der ikke var foregået noget kriminelt, og ikke ønskede at indgive politianmeldelse. I den efterfølgende dialog med skolen var forældrenes og elevens opfattelse, at der muligvis var foregået et overgreb, men forældrene ønskede ikke at følge skolens vejledning om at indgive politianmeldelse. Skolen har oplyst, at den fulgte op med psykologhjælp og samtaler med eleven, ligesom den har fulgt begge elevers faglige udvikling i 2.g.

Til håndteringen af en episode tilknyttet den omtalte ”fløjkrig” på en gård på kostskolen, har skolen oplyst, at en elev havde følt sig intimideret og mobbet. Sovesalslæreren havde efter en samtale med eleven en bekymring for elevens trivsel, som skolen planlagde at adressere med samtale og kontakt til ungerådgiver. Eleven blev efter det oplyste hentet hjem og kort efter udmeldt. I en efterfølgende samtale med skolen oplyste elevens far og bror om en hård tone og drillerier/mobning blandt en gruppe drenge på gården. Familien ønskede ikke at dele navne eller dokumenterbar viden.

Til håndteringen af forløbet i den drengegruppe, som har delt videosekvenser af flere episoder, fremgår det, at forløbet startede i september 2021, hvorefter der skete en kraftig optrapning i perioden efter efterårsferien, som kulminerede med videosekvenser fra et baderum den 18. november 2021. Skolen blev kontaktet af en bekymret forælder den 26. november 2021. Skolen har hertil oplyst, at der kan være flere årsager til, at der gik nogle dage, før skolen fik kendskab til videoerne – at videoerne blev delt op til en weekend, at eleverne måske ikke havde opsøgt videoerne eller at nogle måske har skullet bearbejde følelsesmæssige reaktioner som forlegenhed, chok, overraskelse og frygt med forældre eller andre elever, hvor sidstnævnte først ville være muligt ved tilbagekomsten til skolen.

Derudover beskrives et forløb, hvor en elev efter Fugleskydning den 25. september 2021 havde slået en anden elev voldsomt i ansigtet. Skolen har hertil oplyst, at forældrene efterfølgende oplyste selv at ville tage hånd om et evt. psykologforløb. Kostskolelederen og forældrene drøftede muligheden for at bruge skolens ressourcer, hvilket ikke blev aktuelt, da eleven fik Covid-19 og først kom retur efter efterårsferien. Ved opfølgningen havde eleven ikke ønsket yderligere tiltag i forhold til sagen.

I TV2-udsendelsen har den navngivne elev, Peter, oplyst om, at han efter et slag i baghovedet, hvor han blødte, kom på skolens sygeafdeling. Her sagde personalet til ham, at han kunne melde overfaldet til politiet, hvis han ikke kunne tilgive 3.g'eren. Han blev bedt om at overveje, om han

ikke kunne tilgive det skete. Han anmeldte det ikke, da han ikke kunne overskue konsekvenserne af at have anmeldt en 3.g'er.

En anonym tidligere elev fortalte i udsendelsen, at sovesalslærerne godt kendte til tæsk.

I det Facebook-opslag delt af en tidligere elev på Herlufsholm Skole og Gods, som Journalist Rikke Dyrberg har orienteret styrelsen om den 7. maj 2022, beskriver den tidligere elev, hvordan skolen håndterede hendes oplevelse af et seksuelt overgreb i 2012. Ifølge den tidligere elev blev hun i sin tid af sovesalslæreren spurgt, om hun var sikker på, at hun ville gå videre med sagen, og rektor havde spurgt, om det ikke var bedst at glemme sagen, da den mandlige elev ville blive student om et par måneder, og at der vel ingen grund var til at ødelægge hans liv. I opslaget afslutter den tidligere elev med at spørge om, hvilken betydning skolens håndtering har, og om den forstærker en kultur, hvor det er accepteret at krænke hinanden.

I skolens redegørelse af 16. maj 2022 anfører bestyrelsen bl.a., at TV2 udsendelsen har gjort meget dybt indtryk på bestyrelsen, og at de verserende elevsager og øvrige sager omtalt i TV2-udsendelsen, som bestyrelsen ikke har været bekendt med, tegner et alvorligt billede af et element af elevkulturen på Herlufsholm, som bestyrelsen ikke kan acceptere og vil ændre.

I samme redegørelse har skolen om episoden fra februar 2022, hvor en elev blev dømt for voldtægt oplyst, at den dømte elev er flyttet til en anden sovesal, og at skolen har været i dialog med eleven og forældrene om en løsning for resten af skoleåret, hvor det er besluttet, at eleven modtager undervisning på Herlufsholm Skole og Gods i en anden klasse end de to involverede elevers fælles klasse. Skolen har den 24. maj 2022 supplerende oplyst, at den dømte elev nu har forladt skolen, men følger undervisningen. Der er ikke iværksat initiativer for det kommende skoleår, hvor den dømte elev ikke fortsætter på skolen, mens det fortsat er uafklaret, om den forurettede elev fortsætter på Herlufsholm.

Den tidligere rektor Flemming Zachariasen har over for styrelsen oplyst, om to konkrete hændelser, hvor han i sin tid som rektor blev bedt om at ændre sin sanktion over for elever. I det ene tilfælde fra 2017 havde rektor bortvist en række 3.g-elever fra kostskolen, fordi de var stukket af fra skolen og var gået i byen. Eleverne kunne fortsætte i dagskolen, så de kunne færdiggøre deres skolegang. På baggrund af forældrehenvendelser til daværende bestyrelsesformand Jens Moberg endte rektor med at ændre sanktionen, så eleverne kunne fortsætte med at bo på skolen. I det andet tilfælde fra 2019 havde en elev fået en mundtlig irettesættelse af rektor. Efter en forældreklage gik bestyrelsesformand Torben von Lowzow

ind i sagen, hvor han bad den tidligere rektor ændre beslutningen og lavede et forslag til mail, som rektoren kunne sende til forælderen.

I skolens supplerende bemærkninger af 7. juni 2022 har bestyrelsen oplyst, at ind- og udskrivning af elever er et ledelsesansvar, men at bestyrelsen inddrages i sager om bortvisning ud fra en betragtning om at sikre saglighed og proportionalitet. Den tidligere bestyrelsesformand Jens Moberg har over for den siddende bestyrelse oplyst, at han altid ønskede orientering og begrundelse, men ikke har bedt den tidligere rektor om at ændre en beslutning om bortvisning. Videre har skolen oplyst, at den tidligere bestyrelsesformand Jens Moberg og den nuværende bestyrelsesformand Torben von Lowzow har tilkendegivet, at de aldrig har pålagt den tidligere rektor at ændre en beslutning i en elevsag.

Skolen har derudover oplyst, at den omtalte bortvisningssag fra 2017, hvor 8 elever fra 3.g var bortvist efter at være gået i byen, var vanskelig, fordi episoden skete tæt på de afsluttende eksaminer, og elevernes forældre boede langt væk. Efter det oplyste fandt den daværende rektor og daværende forstander/bestyrelsesformand frem til en løsning, hvor eleverne kunne bo separat og ikke færdes på sovesalene under eksaminerne.

Om sagen fra 2019 har skolen oplyst, at den ikke deler den tidligere rektors udlægning. Efter skolens oplysninger havde den tidligere rektor inviteret bestyrelsesformand Torben von Lowzow til sparring på mailteksten. Derudover var det bestyrelsens vurdering, at den tidligere rektors håndtering af den fastlåste situation var uhensigtsmæssig, og at bestyrelsesformandens involvering var nødvendig.

Skolen har endvidere supplerende oplyst, at den tidligere bestyrelsesformand Jens Moberg til den siddende bestyrelse har tilkendegivet, at han var involveret i håndtering af de fire nævnte voldtægtssager under den tidligere rektor, og at han altid har understreget behov for fuld åbenhed og aktiv involvering af myndighederne i disse sager.

Styrelsen har den 10. juni 2022 været i dialog med den ovennævnte tidligere elev, som i et Facebook-opslag har beskrevet et seksuelt overgreb. Hun er særligt kritisk over for skolens håndtering af hendes egen sag og en tilsvarende sag vedrørende en nuværende elev. I forbindelse med håndteringen af hendes oplevelse fra 2012 har hun forklaret, at hun af sovesalslæreren blev mødt med, at hun ikke skulle gøre noget. På mødet med rektor oplevede hun, at rektor spurgte ind til, hvad hun lavede til festen, om hun var fuld, om hun tit var fuld. Derefter nævnte rektor, at den anden part i episoden var dagelev, og at hun ikke ville se ham ret meget, men at hun kunne ødelægge hans liv, hvis hun gik videre med sagen. Det var hendes oplevelse, at skolen ikke ville anmelde forholdet. Hun oplevede efterfølgende, at den anden parts vennegruppe truede hendes veninder til ikke at tro på hende, samt at hun til sidst bare ville

have det ud af verdenen og derfor ikke gik til politiet. Endelig fremhævede den tidligere elev, at hun ikke oplevede at blive taget alvorligt af de voksne, og at relevante myndigheder ikke blev inddraget i vurderingen af episoden.

Om den nyere episode om en nuværende elev, som har oplevet et seksuelt overgreb, har den tidligere elev forklaret, at sovesalslæreren, rektor og den kostskoleansvarlige fra ledelsen er involveret i håndteringen af overgrebet. Ifølge det oplyste, har ledelsen over for den nuværende elev givet udtryk for, at det er ord mod ord, og om hun ikke kan tilgive den anden part. Hertil har den tidligere elev oplyst, at hun fra andre har hørt, at skolen ”virkelig gerne vil holde de her ting internt”, og at skolen ”prøver at få eleverne til at tilgive hinanden og så komme videre”.

Skolen har den 16. juni 2022 afgivet bemærkninger til styrelsens telefonnotat af samtale med den ovennævnte tidligere elev af 10. juni 2022. Skolen har oplyst, at den kun kan beklage de ubehagelige oplevelser, som den tidligere elev har beskrevet, og at skolen ikke håndterede episoden godt nok, hvilket den daværende rektor har beklaget offentligt.

Derudover har skolen fremsendt ”Vejledning til brug i situationer ved muligt strafbart forhold begået af en elev på Herlufsholm Skole og Kostskole”, der er udarbejdet i foråret 2022. Vejledningen indeholder en beskrivelse af udvalgte straffelovsbestemmelser og et afsæt for ledelsens vurdering og beslutning af, om et forhold skal politianmeldes eller søges håndteret ved en dialogbaseret løsning. Skolen har videre oplyst, at den interne vejledning finder anvendelse ved en mulig overtrædelse begået på skolens områder eller mellem elever uden for skolens område. For mulige seksuelle krænkelser begået uden for skolens område, hvor kun den muligt forurettede er elev på skolen, har skolen oplyst, at den er indstillet og opsat på at yde den nødvendige rådgivning og støtte, men at det er skolens opfattelse, at det ikke tilkommer skolen at træffe beslutning om politianmeldelse.

2.2.2. Vurdering (skolens håndtering af og reaktion på enkeltstagerne)

Det er styrelsens foreløbige vurdering, at der ikke reageres og handles konsekvent fra skolens side, hvis der forekommer krænkelser eller mistanke om, at enkelte elever eller grupper af elever er udsat for krænkende adfærd, herunder fysiske og psykiske overgreb.

Det er endvidere styrelsens foreløbige vurdering, at der ikke bliver fulgt systematisk til dørs med sanktioner fra skolens ledelse og/eller anmeldelse til myndighederne. Det understøttes af vidnesbyrd om, at ofre er blevet bedt om at tilgive eller glemme, og af den tidligere rektors beskrivelse af skolens håndtering af en sag om et seksuelt overgreb i 2016,

hvor styrelsen siden indskærpede, hvordan en skole skal håndtere mistanke om et seksuelt overgreb, herunder ved underretning af de sociale myndigheder og politiet.

Styrelsen finder det endvidere pædagogisk uhensigtsmæssigt, at en elev, som er først sigtet og siden dømt for voldtægt af en klassekammerat, kan fortsætte på skolen, dog således, at den sigtede/dømte elev skulle bo på en anden sovesal. Først da den forurettende elev var dømt, blev denne taget ud af den fælles klasse, men fortsatte stadig på skolen.

Dertil kommer, at skolen ikke reagerer ensartet og konsekvent over for overgreb mv., som er foregået på skolen, hvilket giver indtryk af vilkårlighed i, hvem der sanktioneres for hvad, og hvem der anmeldes til politiet eller andre myndigheder og for hvad.

Styrelsen bemærker, at den af skolen fremsendte vejledning til brug i situationer ved muligt strafbart forhold, der er udarbejdet i foråret 2022, i høj grad bygger på en juridisk gennemgang af udvalgte strafferetlige bestemmelser, som grundlag for ledelsens vurdering af, om der skal ske politianmeldelse.

Det er styrelsen foreløbige vurdering, at vejledningen dermed ikke understøtter det pædagogiske arbejde, der skal finde sted omkring eleverne, men snarere fokuserer på en strafferetlig vurdering. Det tilkommer imidlertid skolen at foretage en strafferetlig vurdering, og gennemførelse af en sådan vurdering kan bidrage til en uhensigtsmæssig positionering over for de involverede elever, og dermed være en hindring for skolens pædagogiske arbejde. Vejledningen bør derfor efter styrelsens opfattelse i langt højere grad have et pædagogisk sigte, der vedrører håndteringen af den samlede situation.

Styrelsen finder det også uacceptabelt, at skoleledelsen i håndteringen af elevhenvendelser om oplevede krænkelser i nogle tilfælde har bagatelliseret elevens oplevelse og dermed hverken har varetaget elevens tarv eller opfyldt sin pligt til at involvere relevante myndigheder.

Det er videre styrelsens foreløbige vurdering, at skolen ikke i tilstrækkelig grad har samarbejdet med andre instanser, herunder foretaget relevante anmeldelser til politiet og underretninger til de sociale myndigheder. Klagesagerne, TV2-udsendelsen og det nævnte Facebook-opslag viser således, at der er flere elevsager, hvor skolen selv har forsøgt at ordne forholdene, i stedet for i fornødent omfang at anmelde krænkelssager m.v. til rette instanser.

Styrelsen konstaterer, at skolens bestyrelse og den tidligere rektor, Flemming Zachariasen, har en meget forskellig opfattelse af, hvilket pres der

har været lagt på rektor ved behandling af elevsager/overtrædelse af skolens ordensregler, hvor forældre har henvendt sig til bestyrelsen med utilfredshed over rektors håndtering og beslutninger. Det er styrelsens foreløbige vurdering, at det af den tidligere rektor oplevede pres skal give skolen anledning til at fastsætte nærmere retningslinjer for, hvilke beslutninger der træffes af skolens rektor henholdsvis bestyrelsen, og beskrive hvilken rolle bestyrelsen spiller ved håndtering af enkeltsager. Endelig bør skolen sørge for en klar kommunikation af disse retningslinjer til elever og forældre, som kan understøtte rektors daglige arbejde med at håndhæve skolens ordensregler og skabe gennemsigtighed om, hvad der er acceptabel opførsel på skolen.

2.3. Karakteren af skolens generelle trivselsudfordringer

2.3.1. Fakta

Styrelsen har i sit tilsyn med skolen i 2020 gjort skolen opmærksom på at sikre en respektfuld ligeværdighed mellem yngre og ældre elever. I den forbindelse anmodede styrelsen bl.a. skolen om at undlade at anvende betegnelsen ”blebal” i skolens skolehåndbog og i øvrigt i skolens virke, og om at genoverveje skolens beklædningsregler om, at kun elever i 3.g. må gå i hvidt tøj med henblik på at sikre, at disse ikke modvirker en respektfuld ligeværdighed mellem yngre og ældre elever. Skolen har efterfølgende ændret betegnelsen ”blebal” til ”efterårsbal” i håndbogen, men det fremgår fortsat af skolens beklædningsregler, at det er forbeholdt skolens 3.g’ere at bære hvidt tøj.

Skolen har i efteråret 2021 gennemført den årlige trivselsmåling for gymnasiet. Målingen udgøres bl.a. af en række spørgsmål, som udgør trivselsindikatoren ”mobning”. Det fremgår af trivselsmålingen gennemført i efteråret 2021, at skolen på visse spørgsmål under trivselsindikatoren for ”mobning” i væsentlig grad afviger negativt fra landsgennemsnittet for STX-institutioner. På spørgsmålet *”I hvilket omfang har du det seneste år oplevet, at elever eller ansatte på skolen er blevet presset til at gøre ting, som de ikke havde lyst til at gøre?”* har Herlufsholm Skole og Gods en negativ afvigelse på 20 procentpoint i forhold til alle STX-institutioner på landsplan, og på spørgsmålet *”I hvilket omfang er du det seneste år blevet udsat for følgende af de andre elever eller ansatte på skolen? Blevet kaldt grimme navne, gjort nar af eller blevet drillet på en sårende måde?”* har Herlufsholm Skole og Gods en negativ afvigelse på 18 procentpoint i forhold til landsgennemsnittet for alle STX-institutioner.

I grundskolen har skolen gennemført sin egen trivselsmåling i foråret 2021, som skolen konkluderer en høj grad af trivsel på baggrund af.

De fire elevklager, som styrelsen modtog i januar 2022, vedrører skolens afgørelse om bortvisning fra uddannelsen på skolen. Klagerne (forældre

til de involverede elever) har gjort gældende, at episoderne rettelig bør ses i sammenhæng med en række sammenlignelige episoder på skolen, hvor der ikke er skredet til sanktioner. Forældrene til de bortviste elever har gjort opmærksom på, at deres børns ageren var udtryk for en historisk kultur og ikke blot enkeltstående tilfælde. Klagerne omtaler samtidig episoderne som ”drengestreger, drillerier og pranks” blandt en drengegruppe på kostskolen, hvor en klager forklarer, at forældrene stiltiende samtykker, ”så længe eleverne deltager gensidigt i kulturen og dermed normen”. Forældrene har oplyst, at ritualerne er en del af hverdagslivet på skolen. Adfærden er en del af en eksisterende norm og hverdagskultur på skolen, som foregår jævnlige på alle drengegårde på skolens kostafdeling, og at de fleste elever og skolens ledelse kender hertil.

Skolens bestyrelse har i sin redegørelse af 25. marts 2022 om den aktuelle elevtrivsel angivet, at det er bestyrelsens vurdering, at der i langt overvejende grad er høj trivsel blandt eleverne og en sund kultur. Bestyrelsen bygger sin vurdering på, at der i målinger af trivsel igennem de sidste fire år har været en positiv udvikling på alle trivselsparametre på nær mobning, hvor bestyrelsen finder, at der er behov for at sætte yderligere ind. Bestyrelsen har desuden anført, at der såvel for grundskolen som for gymnasiet er en i forhold til landsgennemsnittet høj andel af elever, som er glade for at gå på Herlufsholm.

Skolen fremhæver dog, at målingerne afviger negativt både på trivselsmålinger foretaget blandt skolens STX-elever og skolens IB-elever. STX-eleverne afviger negativt med 0,1 procentpoint fra landsgennemsnittet på parameteren ”pres og bekymring”, og negativt med 0,2 procentpoint på parameteren ”mobning”, hvorunder det negative udsving særligt viser sig på parameteren ”at opleve andre blive presset til at gøre ting, de ikke har lyst til”. Skolen forklarer dette med de høje krav til videreuddannelse, og at kostskolens mange regler opleves som et pres. Sidstnævnte har skolen afdækket i samarbejde med elevrådet, som har taget en drøftelse med eleverne i klasserne.

Bestyrelsen har endvidere i redegørelsen af 25. marts 2022 oplyst, at skolen ikke har dokumentation for en udbredt tavshedskultur, og det ikke er skoleledelsens eller sovesalslærernes oplevelse, at der skulle herske en udbredt kultur ud over et normalt og forventeligt niveau. I samme redegørelse har skolen oplyst, hvordan den har håndteret alvorlige sager, og hvor det i flere tilfælde oplyses, at skolen eller eleven ikke er gået videre med sagen, eller at et forløb har stået på over en længere periode uden, at eleverne er gået til skolens ledelse.

I TV2-udsendelsen ”Herlufsholms hemmeligheder” er der fremkommet oplysninger om, at der på skolen er en tavshedskultur. En tidligere elev på skolen har i udsendelsen fortalt, at han ønsker at være anonym, da

han er bange for nogle bestialske og voldelige personer, som ønsker at holde oplysningerne om Herlufsholm på Herlufsholm.

Den ene navngivne elev, Peter, har i udsendelsen oplyst, at han var glad for undervisningen og tiden i timerne. Kostdelen af skolen bar imidlertid præg af 3.g'ernes dominans. 3.g'erne havde magt og undertrykkede de yngre elever med voldelige ritualer. Peters stærkeste association med skolen er 3.g'ernes magt, som blev understøttet af skolen. De ældre elevers ord var magt. Hvis man ikke fulgte deres regler, fik man fx et trælår. Den anden navngivne elev i udsendelsen, Kristoffer, som startede i 1.g i 2018, har fortalt, at han blev overrasket over, hvor stor autoritet 3.g'erne havde på skolen, og hvor meget de bestemte over andre elever ”på gården”. Det var hyppigt, at 3.g'ere slog de yngre elever. Derudover fortalte han om en episode, hvor 3.g'erne kom fulde hjem efter et fugleskydningsarrangement og stormede ind på sovesalen på skolens kostafdeling og overfaldt bl.a. en yngre dreng. I den forbindelse fik Kristoffer at vide af 3.g'erne, at han bare skulle lægge sig ned og ikke blande sig. Næste dag havde flere elever blå mærker efter overfaldet. Mærkerne sad, hvor det ikke kunne ses, når man havde tøj på.

En anonym tidligere elev fortalte i udsendelsen, at man i 1.g fik tæsk. Slagene blev givet, så det ikke kunne ses. Han nævnte slag med bælte. Han nævnte en episode, hvor en elev fik slag på lårene, og det blev videofilm. Overgrebet blev udført af 3.g'ere.

Den tidligere rektor, Flemming Zachariasen, har oplyst, at elevkulturen på skolen var præget af, at hele skoleåret i 3.g er fyldt med traditioner, festligholdelse og forherligelse af eleverne i 3.g. De har særlige roller og privilegier, fx i forbindelse med den årlige fugleskydning, ret til at bære hvidt tøj mv. Flere af traditionerne var forbundet med meget alkohol, fx ved fugleskydningen, hvor 3.g'erne var fulde fra kl. 11 og opførte sig som støjende hooligans. Der var ikke på tilsvarende vis traditioner for eleverne i 1. og 2.g. På den måde var 3.g'ernes opførsel kultursættende for skolen.

Flemming Zachariasen har videre oplyst, at han oplevede en tavshedskultur og en udstøelseskultur på skolen. Vedrørende den tidligere omtalte sag, hvor styrelsen i 2017 udtrykte kritik af skolens håndtering af en sag med mistanke om et seksuelt overgreb, oplyste Flemming Zachariasen, at det ville være ”socialt selvmord” og lig med udmeldelse for såvel den krænkende som den forurettede elev at gå til myndighederne med sagen. Flemming Zachariasen har skriftligt præciseret, at han her henviste til den efterfølgende sociale mistrivsel, som kunne få eleverne til at forlade skolen efter eget ønske.

Flemming Zachariasen forklarede, at det i det hele taget var ”socialt selvmord” for 1. og 2.g’ere at kritisere nogen i 3.g og mener, at beskrivelsen af kulturen på kostskolen er beskrevet ”spot on” i udsendelsen på TV2.

Skolen har den 7. juni 2022 afgivet supplerende bemærkninger angående kulturen omkring 3.g’erne. Det oplyses bl.a., at bestyrelsen var enig med den tidligere rektor Flemming Zachariasen om, at der gerne måtte arbejdes med festkulturen, særligt for Fugleskydningsarrangementet, hvor der var bestyrelsesopbakning til at begrænse 3.g’ernes alkoholindtag.

Derudover har bestyrelsen i samme svar fremhævet, at den tidligere bestyrelsesformand over for den nuværende bestyrelse har tilkendegivet, at han ikke tidligere er blevet forelagt oplysninger om en tavshedskultur og en udstødelsekultur.

På styrelsens tilsynsbesøg den 8. juni 2022 oplyste to sovesalslærere om sovelærersfunktionen og deres opgaver i den forbindelse. De oplyste bl.a., at sovesalslæreren er den eneste voksne på hvert kostafsnit (”gård”) og har alle voksenfunktioner, som morgenvækning og sengning, at sørge for, at eleverne deltager i ekstraskolære aktiviteter, understøtte at eleverne læser lektier og afholde 1:1-samtaler hver anden uge. Sovesalslærerne følger den øvrige undervisningsopbygning med 11 dages skolegang og dernæst 3 dage fri.

Sovesalslærerne oplyste derudover, at de er bekymrede for, at ambitionerne om nye trivselstiltag, herunder fokus på dokumentationskrav, vil tage tid fra det reelle trivselsarbejde. Vedrørende den afskaffede præfektordning oplyste de, at de mange praktiske opgaver, som præfekterne havde varetaget, nu skulle løses af sovesalslærerne, eller at skolen skulle finde en ny løsning.

2.3.2. Vurdering (karakteren af skolens generelle trivselsudfordringer)

Det er en central del af frihed og folkestyre-kravet, at eleverne skal dannes til og have respekt for ligeværd mellem mennesker.

Styrelsen er ikke betrygget i, at Herlufsholm Skole og Gods lever op til dette.

Det er således styrelsens foreløbige vurdering, at der er alvorlig grund til at anse elevkulturen på skolen som uacceptabel og i flere tilfælde som utilstedelig, navnlig på skolens kostafdeling. Styrelsen lægger vægt på de flere forskellige vidnesbyrd, der er fremkommet herom fra tidligere elever på skolen, fra den tidligere rektor, Flemming Zachariasen, og i forbindelse med klagesagerne over bortvisning fra skolen. Styrelsen finder ikke, at de kendte sager og oplevelser kan slås hen som enkeltsager. Sty-

relsen finder således, at elevkulturen navnlig på skolens kostafdeling bærer præg af, at nogle elever mobber, ydmyger og krænker andre elever, og i nogle tilfælde endda på en strafbar måde.

Det er styrelsens foreløbige vurdering, at skolens mange regler og traditioner heller ikke understøtter respekten for ligeværd mellem mennesker. Der er således en gennemgribende tradition for at fremhæve visse elever frem for andre og give dem særlige privilegier. Det bemærkes, at eleverne ifølge skolen selv oplever kostskolens mange regler som et pres.

Klagesagerne og oplysningerne fra skolens tidligere rektor peger endvidere i retning af, at der ikke er sikret ligebehandling af eleverne i sanktionsmæssig sammenhæng. Klagerne peger på, at voldelige handlinger er foregået i mange andre sammenhænge, som tilsyneladende ikke altid er blevet sanktioneret. Den tidligere rektor oplyser endvidere om inkonsekvens i sanktioner over for eleverne på baggrund af bestyrelsesformandens indgriben.

Klagesagerne afspejler endvidere, at visse af skolens elever og deres forældre accepterer, at der finder overgreb sted på skolen i en form for gensidig forståelse, idet hændelserne i den forbindelse betegnes som ”drengestreger, drillerier og pranks”, ligesom en forælder i sin klage direkte har anført, at forældrene stiltiende samtykker. Derudover er disse hændelser angiveligt kun kommet frem i lyset, fordi skolen har skredet til bortvisning – ikke på grund af hændelserne i sig selv. I TV2 udsendelsen beskrives desuden hændelser, der aldrig blev talt om, fordi eleverne accepterede, at grov mobning og krænkelser fandt sted som en del af dagligdagen på kostskolen.

Det er styrelsens foreløbige vurdering, at der på skolen er tegn på en tavshedskultur omkring voldelige hændelser på og omkring skolen. Der ses tegn på en sådan kultur eleverne imellem, hvor nogle elever presser eller truer hinanden til ikke at røbe mobning og krænkelser af andre elever. Det understøttes af vidnesbyrdene om, at nogle elever bliver slået af andre elever, så det ikke kan ses, og hvor vidner får besked på, at de skal blande sig uden om – og gør det. Der ses også tegn på en tavshedskultur i oplysningerne om skolens, herunder ledelsens og ansattes håndtering af sager, hvor elever, der oplever at være blive krænket, bliver mødt med udsagn som ”det er ord mod ord”, og bliver bedt om at tilgive eller genoverveje, om de vil anmelde et forhold. Styrelsen bemærker, at sovesalslærerne, som er kostelevernes kontaktperson, ifølge det oplyste har rigtig mange funktioner, hvilket kan medvirke til, at der ikke er den fornødne tid til at opspore elevmistrivsel.

Styrelsen ser ligeledes tegn på en tavshedskultur eleverne imellem i forbindelse med de verserende klagesager, hvor skolen har oplyst, at episo-

derne ifølge en elev er eskaleret siden september 2021, og hvor bestyrelsen først kontaktes af en forælder i slutningen af november 2021. Skolen har endvidere oplyst om episoder, hvor elever enten ikke har ønsket at gå videre med en anmeldelse, eller hvor en familie ikke har ønsket at oplyse om navne eller dokumentation. De mange forhold giver styrelsen et billede af, at skolen ikke i tilstrækkelig grad har sikret et miljø eller rammer om eleverne, så de er trygge ved at gå til ledelsen.

Dette er efter styrelsens foreløbige vurdering tegn på en kultur, der på visse punkter tillader, at der foregår voldelige hændelser eller krænkelser mellem eleverne på skolen, og en tavshedskultur, hvor eleverne affinder sig med eller ikke tør opsøge de voksne for at få hjælp af frygt for, hvilke sociale konsekvenser det kan få at sige fra.

Styrelsen finder det på den baggrund helt utilstrækkeligt, at bestyrelsen og skoleledelsen i lang tid ikke har anerkendt, at der er tale om et kulturproblem, men gennem lang tid har fastholdt, at der er tale om enkeltsager. Det er således styrelsens foreløbige vurdering, at bestyrelsen og skoleledelsen dermed ikke har udvist den fornødne faglige og pædagogiske forståelse for, at mobning mv. fagligt set handler om gruppedynamikker og ikke (udelukkende) om det enkelte barn. Bestyrelsen og skoleledelsen har ikke en reel erkendelse af, at skolens rammer (kultur, pædagogik, traditioner mv.) har en væsentlig betydning for at forebygge mobning og mistrivsel. Denne forståelse er efter styrelsens opfattelse en afgørende forudsætning for et opgør med udfordringerne.

Skolens trivselsmålinger viser, at der er udfordringer med mobning på skolen, men samtidig udtrykker eleverne en gennemsnitlig eller over gennemsnitlig tilfredshed med at være på skolen. Dette paradoksale forhold sammenholdt med de oplysninger, som er kommet frem i sagen, kan ligeledes tolkes i retning af, at der blandt skolens elever er en vis accept af, at der foregår mobning og andre voldsomme handlinger på skolen.

Desuden er det styrelsens foreløbige vurdering, at skolen ikke hidtil i tilstrækkelig grad har afdækket årsagen til de negative resultater i trivselsmålingen. Den undersøgelse, som skolen har oplyst at have igangsat sammen med elevrådet med drøftelser i klasserne, findes således ikke egnet til at afdække sådanne følsomme oplysninger, særligt set i lyset af de fremkomne oplysninger om en såkaldt tavshedskultur.

Det er på den baggrund styrelsens foreløbige vurdering, at bestyrelsen og skoleledelsen slet ikke har levet op til sit ansvar om at sikre god trivsel på skolen for alle elever. Skolen har således ikke sikret et miljø med respektfulde relationer eller ligeværdighed eleverne imellem.

Styrelsen finder alvoren heri understreget af, at langt størstedelen af de nævnte episoder involverer elever tilknyttet kostskolen. Styrelsen har tidligere rettet skolens opmærksomhed på kostskoleelevernes trivsel. I forbindelse med det tematiske tilsyn med kombinerede institutioner med kostafdeling i 2020 henstillede styrelsen, at skolen fortsat skulle have en opmærksomhed på at forebygge og afhjælpe mistrivsel blandt eleverne, da det er særligt vigtigt på en institution med kostafdeling, henset til at eleverne bor på skolen og sjældnere ser deres familie, og generelt ikke har samme frirum som andre børn og unge uden for skolen. Styrelsen må imidlertid konstatere, at skolen ikke efter styrelsens opfattelse har gjort tilstrækkeligt for at sikre elevtrivslen – særligt for skolens kostelever.

2.4. Skolens håndtering af skolens generelle trivselsudfordringer

2.4.1. Fakta

Skolen har i sine redegørelser af 25. marts og 3. maj 2022 redegjort for dens omfattende trivselsstrategi (2019-2025) og de tilhørende initiativer. Det fremgår, at skolen har nedsat et trivselsudvalg, som planlægger og koordinerer trivselsindsatser. Skolens trivselsudvalg består af skolens rektor, ledere og mellemledere samt trivselslærer, ungerådgiver og sygeplejerske. Skolen har trivselsindsatser i mange forskellige sammenhænge, i klasserne, på sovesale og rettet mod enkeltelever. Skolen har personale, som specifikt har til opgave at arbejde med trivsel. Eleverne er inddraget i tilrettelæggelse af nogle af indsatserne.

Skolen har oplyst, at der arbejdes med trivselsstrategien på alle niveauer af skolens organisation, og der er fastsat retningslinjer for, hvilke ledelsesniveauer der skal informeres i tilfælde af brud på skolens studie- og ordensregler, eller ved uacceptabel elevadfærd eller trivselsudfordringer. Skolen har fx oplyst, at der på de ugentlige møder i skoleledelsen som fast punkt er en drøftelse af aktuelle elevsager, og at mødereferater herfra sendes til alle skolens ledere og mellemledere.

Skolen har endvidere i sin redegørelse af 3. maj 2022 oplyst om skolens organisatoriske led og forretningsgange. Bestyrelsen vurderer i redegørelsen, at skolen har etableret de nødvendige strukturer og processer i relation til trivselsarbejdet. En kommende trivselsleder vil dog fortsat kunne arbejde med at styrke skolekulturen i den henseende og sikre implementeringen af skolens strukturer omkring trivsel og den videre udvikling af struktur og processer.

Skolen har i sin redegørelse af 16. maj 2022 oplyst, at skolens bestyrelse på baggrund af TV2-udsendelsen har truffet beslutning om en række yderligere tiltag. Det drejer sig om iværksættelse af en uvildig undersøgelse, afskedigelse af rektor, at eleverne selv kan beslutte, om de vil sove

på sovesal eller på eget værelse, opslag af stilling som trivselsleder, afvikling af præfektordningen, etablering af whistleblower-ordning, invitation til tidligere elever om at henvende sig, vurdering af traditioner, herunder omgående stop for ”Pø-kampene”, inddragelse af eksterne konsulenter, politianmeldelse af forhold beskrevet i udsendelsen og vurdering og revision af procedurer for behandling af elevsager. Derudover har bestyrelsesformanden oplyst, at han har stillet sit mandat til rådighed for bestyrelsen, ligesom bestyrelsen har forholdt sig til, om den samlet skulle gå af, hvilket bestyrelsen har besluttet imod.

Skoleledelsen har ved tilsynsbesøg den 8. juni 2022 oplyst, at skolen har nedsat tre arbejdsgrupper, der skal se på trivsel, alternativer til, at eleverne sover på sovesal og skolens traditioner. Skolen har slået en stilling som trivselsleder op, som skal lede skolens trivselsudvalg og koordinere skolens trivselsinitiativer. Skoleledelsen har peget på, at der kan være behov for mere voksenkontakt til eleverne, fx i form af ekstrabemanding ud over sovesalslærerne, så der er flere voksne, eleverne kan gå til. Skoleledelsen har indstillet til bestyrelsen, at der ansættes et antal socialpædagoger. Der skal desuden ses på, hvad der skal sættes ind som erstatning for den opgave, som præfekterne har løst, da der ved afskaffelse af denne ordning vil forsvinde noget ”social kit”. Skolen har desuden afskaffet traditionerne med ”Pø-kamp” og ”Bør-kamp” og er ved at se på revision af ”Fugleskydningen” og skolens afvikling af baller, så arrangementerne bliver en rar oplevelse for alle elever. Den nærmere fastlæggelse af trivselstiltagene afventer ansættelse af en trivselsleder og Nordic Learnings rapport om trivslen på skolen.

Styrelsen noterede sig endvidere, at skolens ledelse, herunder lederen af kostafdelingen, om forholdene på kostafdelingen fx nævnte, at eleverne her oplever et fællesansvar for hinandens trivsel på sovesalene. Det blev endvidere nævnt, at det er sovesalslærerne, der tager sig af sengning og morgenvækning, og at man som voksen fornemmer, hvis der er problemer i ”flokken”.

Sovesalslærerne har på tilsynsbesøget oplyst, at der ikke altid er tid nok til trivselsarbejdet tæt på eleverne, og at de er bekymrede for, at ambitionerne i skolens nye trivselstiltag vil tage tid fra dette arbejde, ligesom afskaffelse af præfektordningen medfører yderligere opgaver til sovesalslærerne. Lærerne pegede desuden på, at det kunne være en fordel, hvis eleverne havde adgang til flere forskellige voksne.

2.4.2. Vurdering (skolens håndtering af skolens generelle trivselsudfordringer)

Styrelsen finder, at skolens oplysninger om den hidtidige trivselsstrategi, de konkrete initiativer, forankring på flere niveauer på skolen og retningslinjer for videregivelse af information, isoleret set er positive tiltag.

Styrelsen bemærker, at disse initiativer også lå til grund for styrelsens beslutning om at afslutte sit tilsyn med skolen i forbindelse med styrelsens tematiske tilsyn med kombinerede institutioner i 2020, ligesom styrelsen ikke har taget yderligere tilsynskridt efter den opfølgende dialog i 2021.

Det er imidlertid styrelsens foreløbige vurdering, at det afdækkede omfang og grovheden af enkeltsager og eksempler på mistrivsel klart viser, at skolens hidtidige trivselsinitiativer har været helt utilstrækkelige til i praksis at sikre et miljø med god elevtrivsel – særligt for skolens kostelever. Styrelsen finder det endvidere bekymrende, at skolens ledelse på tilsynsbesøget den 8. juni 2022 stadig talte om forholdene på kostafdelingen ud fra en forståelse af, at fx ordningen med sovesale har fungeret godt for trivslen på kostafdelingen. Det bunder efter styrelsens opfattelse grundlæggende i, at skolens analyse af skolens trivselsproblemer slet ikke er dækkende for de problemer, som enkeltsagerne er udtryk for. Skolen vurderer således, at der på Herlufsholm i langt overvejende grad er en høj trivsel blandt skolens elever og en sund kultur, og, at de 13 sager, som skolen har oplyst om for perioden februar 2020 til marts 2022, ikke er mange.

Det bemærkes, at skolen har anført, at den er i færd med at revurdere skolens traditioner og genoverveje de traditioner, der mod skolens hensigt kan tolkes som en understøttelse af voldelig og hierarkiskabende kultur. Styrelsen finder dog ikke dette tilstrækkeligt, da det dels signalerer, at skolen kun anser denne problemstilling som et appendiks i sagen og som en fortolkning nogen kan have. Skolen ses dermed ikke at anerkende, at (nogle af) skolens traditioner kan understøtte den nævnte kultur og gør dermed ikke i tilstrækkelig grad op med og tager afstand fra de til tider meget voldsomme forhold, der har fundet sted på skolen.

Det er på den baggrund styrelsens opfattelse, at skolen og dermed skolens trivselsstrategi ikke anerkender omfanget og karakteren af skolens udfordringer og kan få karakter af en utilstrækkelig og virkningsløs symptombehandling.

Skolens oplysninger om yderligere tiltag på baggrund af TV2-udsendelsen finder styrelsen tilsvarende isoleret set positive. Der bliver her i nogen grad grebet fat om de problemstillinger, som efter styrelsens opfattelse er helt centrale – nemlig spørgsmålene omkring ledelse, adgang til ansvarlige voksne og skolens traditioner. Derudover finder styrelsen det positivt, at skolen er optaget af at få kontakt med politiet om alvorlige sager og vurdere og revidere egne procedurer i forbindelse med sådanne sager.

Styrelsen finder imidlertid ikke, at tiltagene i skolens hidtidige trivselsstrategi er tilstrækkeligt implementeret på skolen, bl.a. fordi skolen selv ser

behov for en række yderligere tiltag efter visningen af udsendelsen. Alternativt har skolen ikke sikret, at tiltagene står mål med de udbredte problematikker, der er set på skolen, herunder på skolens kostafdeling. Styrelsen er derfor ikke betrygget i, at skolens planlagte tiltag i tilstrækkelig grad vil sikre en mærkbar forandring tæt på den enkelte elev.

Styrelsen er videre ikke på baggrund af de foreløbige beskrivelser af, hvilke konkrete tiltag, som skolen vil iværksætte, betrygget i, at de er tilstrækkelige til at sikre elevtrivslen på skolen. Styrelsen finder således ikke, at afskedigelsen af rektor og ansættelse af en trivselsleder er tilstrækkelige indgreb i ledelsen på skolen. Styrelsen finder, at der er behov for mere grundlæggende at sikre en forsvarlig og tilstrækkelig ledelse af skolens kostafdeling, herunder sikre at kostafdelingen ledes efter værdier, der understøtter elevtrivslen blandt alle elever. Styrelsen bemærker i den forbindelse, at det vil være nødvendigt, at skolen i sit videre arbejde sikrer, at eleverne får bedre adgang til ansvarlige voksne, der kan forebygge og håndtere trivselsudfordringer.

Styrelsen finder endelig, at skolens konkrete trivselstiltag kommer meget sent i et forløb, hvor der tydeligt har været en udfordring med elevtrivslen over længere tid.

2.5. Organisering af skolens ledelse

2.5.1. Fakta

Skolen har i sin redegørelse af 3. maj 2022 oplyst om skolens trivselsstrategi og initiativer, herunder om hvilket organisatorisk led på skolen, der har ansvaret for de forskellige indsatser og om informationsudveksling om trivselsudfordringer mellem de forskellige led. Bestyrelsen vurderer i redegørelsen, at skolen har etableret de nødvendige strukturer og processer i relation til trivselsarbejdet.

Det fremgår af sagens oplysninger, at bestyrelsen har været orienteret om håndtering af elevsager. Forhenværende rektor, Flemming Zachariasen har således oplyst, at elevsager var et fast punkt på dagsordenen for alle bestyrelsesmøder i hele hans rektortid fra 2016-2019 og har fremlagt eksempler herpå i form af bestyrelsesmødereferater af 14. oktober 2016 og 3. april 2017. Flemming Zachariasen har desuden oplyst, at han ikke kunne bortvise en elev, uden at det blev forhandlet med bestyrelsesformanden. Dette var fastsat i hans ansættelseskontrakt. Endvidere har Flemming Zachariasen forklaret og efterfølgende dokumenteret, at han i sin ansættelseskontrakt og fratrædelsesaftale blev pålagt tavshedspligt om alle forhold på skolen – også efter hans ophør på skolen – hvorfor han måtte anmode skolens bestyrelsesformand om at blive løst herfra, før han kunne henvende sig til styrelsen.

Flemming Zachariasen oplevede bestyrelsens involvering i elevsager problematisk, da der var et stort overlap mellem skolens forældrekræds og bestyrelsens private og faglige netværk.

Flemming Zachariasen har som eksempel på, at bestyrelsen var involveret i enkeltsager nævnt en bortvisningssag fra 2017, hvor nogle 3.g'ere var stukket af fra skolen og gået i byen ("springning"). Flemming Zachariasen bortviste de pågældende elever fra kostskolen, men elevernes forældre begyndte derefter at ringe til bestyrelsesformanden, hvilket endte med, at sanktionen blev ændret, så eleverne alligevel kunne bo på skolen. Som et andet eksempel har Flemming Zachariasen nævnt en episode i 2019, hvor han gav en mundtlig irrettesættelse til en elev, som brød et forbud mod at gå i byen før en skitur. Irrettesættelsen medførte, at elevens mor klagede til bestyrelsesformanden over behandlingen af sønnen. Herefter gav bestyrelsesformanden, Torben von Lowzow, Flemming Zachariasen besked om at håndtere sagen anderledes og lavede et forslag til mail, som rektor kunne sende til forælderen.

Det fremgår også af de af skolen fremsendte bestyrelsesmødereferater fra skoleåret 2021/22, at bestyrelsen løbende er blevet orienteret om enkeltsager. Det fremgår fx, at bestyrelsen på et bestyrelsesmøde den 7. december 2021 blev orienteret om elevsagerne om en gruppe drenge, som havde udført og filmet grov mobning/krænkelser af elev. På samme møde blev også drøftet et ønske om en ekstern undersøgelse af relationer og rammer på skolen for at kunne afdække omfang og graden af subkulturer, og bestyrelsen efterkom ønsket om en undersøgelse.

Skolen har 7. juni 2022 supplerende oplyst, at ind- og udskrivning af elever er et ledelsesansvar, men at bestyrelsen inddrages i sager om bortvisning ud fra en betragtning om at sikre saglighed og proportionalitet. Skolen har i svaret tilkendegivet, at den tidligere bestyrelsesformand Jens Moberg og den nuværende bestyrelsesformand Torben von Lowzow aldrig har pålagt den tidligere rektor at ændre en beslutning i en elevsag.

Skolen har videre oplyst, at klausulen i rektors kontrakt om forhandling med bestyrelsesformanden om bortvisningssager blev ændret i rektor Mikkel Kjellbergs kontrakt til "ikke uden forudgående dialog med Forstanderen [må] bortvise elever."

Endelig har skolen oplyst, at den ikke er enig i den tidligere rektors kritik af, at bestyrelsen skulle være involveret i enkeltsager, eller at der skulle være et utilbørligt overlap mellem forældrekræds og bestyrelsens netværk på en sådan måde, at bestyrelsens habilitet sættes under pres. Bestyrelsen henviser til referat af bestyrelsesmøde af 3. april 2017, hvor et bestyrelsesmedlem vurderes at være inhabil og blev bedt om at forlade lokalet under drøftelse af en elevsag, hvor den resterende bestyrelse bakkede op om rektors beslutning om bortvisning.

Skolen har i svaret af 7. juni 2022 endvidere oplyst, at den fuldstændig kan afvise, at usaglige hensyn og interesser har haft betydning ved bestyrelsens stillingtagen ved enkeltsager eller i det hele taget.

2.5.2. Vurdering (organisering af skolens ledelse)

Herlufsholm Skole og Gods er omfattet af et særligt institutionsretligt grundlag, jf. § 33 i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 5, stk. 11. Det betyder, at skolen ikke er omfattet af krav om at være en selvejende institution, men derimod fra gammel tid er organiseret som en fond, hvis styrelsesmæssige forhold er fastsat i en fundats (vedtægt). Det betyder ligeledes, at lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens regler om inhabilitet ikke gælder for skolen.

Men frihed og folkestyre-kravet i § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og i fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., gælder for skolen. Frihed og folkestyre-kravet gælder for skolens samlede virke og har bl.a. til formål at forberede elevernes demokratiske dannelse.

Forberedelsen af eleverne hertil indebærer, at skolen ikke blot underviser eleverne i demokratisk dannelse, men også i sit øvrige virke påvirker eleverne i den retning. Det betyder efter styrelsens opfattelse, at skolen i hele sin ageren skal handle inden for almindelige demokratiske principper om bl.a. saglighed, ligebehandling og proportionalitet. Det omfatter en forpligtelse til at sikre åbenhed og eventuelt inddragelse af relevante myndigheder med henblik på at sikre, at skolen ikke lukker sig om sig selv.

Skolens bestyrelse er ansvarlig for skolens drift over for undervisningsministeren, jf. § 4, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 5, stk. 7, 1. pkt.

Af skolens fundats fremgår bl.a., at skolens bestyrelse består af syv medlemmer, herunder bestyrelsesformanden ("forstanderen"), to forældrevalgte medlemmer samt fire øvrige bestyrelsesmedlemmer. De forældrevalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for et år ad gangen. De fire øvrige bestyrelsesmedlemmer vælges for fire år ad gangen. Af de fire skal to af dem være tidligere elever på skolen ("gammelherlovianere"). De tidligere elever "bør have en fremtrædende placering i samfundet og vælges af bestyrelsen efter forudgående drøftelse med Herlovianersamfundets bestyrelse". Bestyrelsesformanden indsættes i og fritages fra hvervet af Dronningen efter bestyrelsens indstilling til Undervisningsministeriet. Bestyrelsesformanden skal "fortrinsvis" være "gammelherlovianer". Bestyrelsesformandens funktionsperiode er fire år.

Fundatsen indebærer, at bestyrelsen i vid udstrækning er selvsupplerende.

Skolens rektor ansættes af bestyrelsen og forestår under ansvar for bestyrelsen den daglige ledelse af skolen.

Styrelsen bemærker, at det er inden for gældende regler – og i øvrigt ikke usædvanligt – at en bestyrelse på et privat gymnasium eller en fri- og privatskole sammensættes efter udpegning og i et vist omfang er selvsupplerende.

Styrelsen finder dog også anledning til at bemærke, at en sådan organisering af ledelsen på en skole indebærer en vis risiko for, at en skole kan lukke sig om sig selv. Derfor må bestyrelsen have en særlig opmærksomhed rettet mod at imødegå dette.

Styrelsen har derfor fundet anledning til at sammenholde sine oplysninger om skolens ledelsesmæssige organisering med sagens oplysninger om skolens håndtering af (alvorlige) enkeltsager, herunder oplysningerne fra den tidligere rektor Flemming Zachariasen.

Styrelsen konstaterer, at skolens bestyrelse og den tidligere rektor har en meget forskellig opfattelse af, hvilket pres der har været lagt på rektor ved behandling af elevsager/overtrædelse af skolens ordensregler, hvor forældre har henvendt sig til bestyrelsen med utilfredshed over rektors håndtering og beslutninger. Flemming Zachariasen blev desuden pålagt en tavshedspligt i sin ansættelseskontrakt og fratrædelsesaftale, som rækker ud over det almindelige i en kontrakt om ledelse af en skole.

Oplysningerne om bestyrelsesformandens tætte involvering i håndteringen af enkeltsager og de konkrete eksempler herpå giver også grund til bekymring for, om der i de konkrete sager har været varetaget uvedkommende hensyn, herunder hensyn til ”kundeinteresser” og ”skolens ry og rygte” frem for saglige pædagogiske hensyn og sikring af, at rektors dispositioner følger skolens studie- og ordensregler og dermed sikrer ligebehandling af elever i sanktionsmæssig henseende. Tilsvarende peger klagesagerne fra skoleåret 2021/22 i retning af, at der ikke er sikret ligebehandling af eleverne i sanktionsmæssig sammenhæng. Klagerne peger således på, at voldelige handlinger er foregået i mange andre sammenhænge, som tilsyneladende ikke altid er blevet sanktioneret.

Det er på denne baggrund styrelsens foreløbige vurdering, at skolens bestyrelses indblanding i håndtering af enkeltsager på skolen har medvirket til, at skolen ikke har fået sat ind med en konsekvent nultolerancepolitik over for mobning, vold og krænkelser. På den vis er bestyrelsens ageren en del af skolens grundlæggende udfordringer med at sikre elevtrivslen.

Dertil kommer, at der efter styrelsens foreløbige vurdering i denne sag foreligger omstændigheder i forbindelse med håndteringen af de konkrete elevsager, som er egnede til at vække tvivl om bestyrelsens saglighed i forhold til at sikre en tryk skolegang for alle elever.

Styrelsen har lagt vægt på, at der med bestyrelsens sammensætning, jf. fundatsen, med mange forgreninger til herlovianersamfundet, kan rejses generel tvivl om incitamentsstrukturen for bestyrelsens beslutninger vedrørende skolen, og at der ofte vil være tilfælde, hvor et eller flere af bestyrelsesmedlemmerne må vige fra at deltage i beslutninger på grund af interessekonflikter.

Styrelsen finder på den baggrund, at bestyrelsen bør genoverveje grundlæggende konstruktioner omkring skolens ledelse, herunder de strukturer, som er egnede til at vække tvivl om bestyrelsens saglighed i forbindelse med håndteringen af de konkrete elevsager.

2.6. Kritik af bestyrelsen

Det er styrelsens foreløbige vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke har overholdt sin oplysningspligt, hvorefter en skole i en aktuel tilsynssag har pligt til at give styrelsen oplysning om alle relevante forhold af betydning for tilsynet. Det er styrelsens opfattelse, at skolen har undladt at bidrage aktivt og nuanceret til at oplyse tilsynssagerne.

I forbindelse styrelsens tilsyn i 2020, hvor tilsynet havde fokus på bl.a. elevrelationer og omgangsformer samt elevernes trivsel, oplyste skolen ikke styrelsen om omfanget og karakteren af elevsager, som skolen var bekendt med. Styrelsen bemærker, at det fremgår af skolens egne oplysninger, som oplyst i redegørelserne af 25. marts og 3. maj 2022, at der i den periode, hvor det tematiske tilsyn blev gennemført, havde været et antal sager med brud på ordensreglementet, som bl.a. vedrørte tyveri, hærværk, vold, mobning og krænkelse, herunder seksuelle krænkelse. Det er styrelsens foreløbige vurdering, at skolen burde have oplyst om disse – for et tilsyn med elevtrivsel – yderst relevante forhold.

På styrelsens tilsynsbesøg den 8. december 2021, hvor styrelsen havde samtaler med ledelsen, sovesalslærere og elever om elevtrivsel på skolen, tegnede skolen et helt overvejende positivt billede af skolens trivsel og nævnte kun kort en verserende sag om mobning. Det er styrelsens foreløbige vurdering, at skolen i højere grad burde have oplyst styrelsen om de konkrete elevsagers indhold, som skolen på daværende tidspunkt var bekendt med. Skolens viden om de konkrete elevsager burde desuden have bidraget til, at skolen tegnede et mere nuanceret billede af trivsel på skolen.

Efter modtagelse af elevklager i januar 2022 og oplysninger fremkommet på mødet med skolens ledelse og bestyrelsen den 28. februar 2022 meddelte styrelsen den 2. marts 2022, at skolens viden om konkrete elevsager burde have bidraget til, at skolen tegnede et mere nuanceret billede af trivslen på skolen.

Først i forbindelse med skolens redegørelser af henholdsvis 25. marts og 3. maj 2022 blev styrelsen orienteret om omfanget af skolens registrerede elevsager og om brud på skolens ordensregler, som har ført til sanktioner. Det er styrelsens foreløbige vurdering, at skolen burde have oplyst herom tidligere i tilsynsforløbet.

Styrelsen kan også konstatere, at der løbende er fremkommet nye oplysninger, som skolen efter styrelsens foreløbige vurdering burde have orienteret styrelsen om som led i tilsynssagen. Eksempelvis oplyste skolen først om elevsager med urin ved mail af 2. maj 2022 og ikke i de tidligere indsendte redegørelser. Dette på trods af, at der i bestyrelsens redegørelse af 25. marts 2022 beskrives en række grove elevsager, herunder nogle eksempler på fysisk skade, hvorefter det anføres, at ”skolen er ikke bekendt med andre forhold”.

Det er på den baggrund styrelsens foreløbige vurdering, at skolen har undladt i tide at bidrage aktivt og nuanceret til at oplyse tilsynssagerne.

Det er endvidere styrelsens foreløbige vurdering, at skolens bestyrelse heller ikke mere generelt har udvist den rette dømmekraft i sagen.

Styrelsen har herved lagt vægt på, at bestyrelsen gentagne gange har givet udtryk for, at elevsagerne ikke var udtryk for en særlig kultur, herunder fremført, at der ikke eksisterer en tavshedskultur på skolen. Bestyrelsen har desuden i redegørelsen af 25. marts 2022 fremført, at det er bestyrelsens vurdering, at ”det i dag hører til sjældenhederne, at der dukker begivenheder og forhold op, der kan betragtes som et levn fra tidligere tiders magtmisbrug og hierarkiserende kultur”.

På baggrund af de elevsager, styrelsen på det foreliggende grundlag har kendskab til, er det styrelsens foreløbige vurdering, at der med stor sandsynlighed eksisterer en elevkultur på skolen, hvor nogle elever mobber, ydmyger og krænker andre elever, og som tillige er underlagt et hierarki, som ikke fordrer åbenhed omkring mobning og overgreb.

Bestyrelsen har i en pressemeddelelse af 7. maj 2022, efter visning af TV2-udsendelsen, orienteret offentligheden om en række tiltag, som skolen vil iværksætte på baggrund af oplysningerne i udsendelsen, ligesom formanden for Herlufsholms bestyrelse har givet en undskyldning til ofre for *en usund kultur på skolen*.

Styrelsen anerkender, at bestyrelsen har igangsat en række tiltag, jf. før-omtalte pressemeddelelse af 7. maj 2022, for eksempel afskaffelse af præfektordning, ændring af ordning med sovesale, supplerende whistleblower-ordning og afskaffelse af visse traditioner, samt foretaget anmeldelse til politiet for efterforskning af, om der er foregået noget strafbart på skolen. Skolen har den 1. juni og 18. juni 2022 indsendt en opdateret status på de igangsatte tiltag.

Det er imidlertid styrelsens foreløbige vurdering, at bestyrelsens beslutninger om iværksættelse af disse tiltag fremstår som truffet under det omfattende pres fra offentligheden, som udsendelsen meget hurtigt førte med sig. Styrelsen finder det således behæftet med stor usikkerhed, om skolens bestyrelse ville have iværksat disse tiltag, hvis ikke udsendelsen i TV2 var blevet vist, og reaktionen i offentligheden havde været så alvorlig. Styrelsen lægger herved særlig vægt på forskelligheden i de konklusioner, som skolen når frem til i sine redegørelser henholdsvis før og efter udsendelsen blev vist. Dette selvom bestyrelsesformanden havde set udsendelsen, inden den blev vist på TV2 og forud for bestyrelsens redegørelse til styrelsen den 3. maj 2022.

Det er på den baggrund styrelsens foreløbige vurdering, at bestyrelsen under tilsynet har negligeret den usunde kultur på skolen og i udgangspunktet ikke har reageret konstruktivt, når styrelsen har stillet spørgsmål og problematiseret skolens tilgang til elevtrivslen på skolen.

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det samlet set styrelsens foreløbige vurdering, at skolens bestyrelse ikke på fyldestgørende vis har varetaget det betroede hverv, bestyrelsens medlemmer har i kraft af deres stilling på skolen. Det er derfor styrelsens foreløbige vurdering, at der er grundlag for at rejse alvorlig kritik af skolens bestyrelse.

2.7. Konklusion

Ud fra en samlet vurdering af samtlige ovennævnte forhold er det styrelsens foreløbige vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke overholder og ikke har overholdt frihed og folkestyre-kravet, jf. § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., som gælder hele skolens faktiske liv og virke, og hvor forhold vedrørende elevrelationer og hvordan skolen arbejder med elevernes trivsel har stor betydning.

Styrelsen finder således på det foreliggende grundlag anledning til alvorlig bekymring for elevtrivslen på skolen. Styrelsen har særligt lagt vægt på, at en skoles opgave med at forebygge og afhjælpe mistrivsel blandt eleverne er særlig vigtig på en institution med kostafdeling, henset til at eleverne bor på skolen og sjældnere end andre elever ser deres familie og

generelt ikke har samme frirum som andre børn og unge uden for skolen.

Det er endvidere styrelsens foreløbige vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke overholder og ikke har overholdt § 2, stk. 4, i bekendtgørelse om studie- og ordensregler m.v. i de gymnasiale uddannelser, hvorefter eleverne som minimum skal overholde almene normer for god orden og godt samvær for elever på en institution, hvor der er respektfulde relationer. Styrelsen kan heller ikke med tilstrækkelig sikkerhed lægge til grund, at skolen i alle tilfælde har overholdt samme bekendtgørelses § 8, nr. 1 og 2, hvorefter skolens sanktionering efter studie- og ordensreglerne skal ske efter bestemmelserne i forvaltningsloven om bl.a. habilitet, ligesom afgørelsen skal træffes på et sagligt grundlag, herunder med en sanktion, der er rimelig og relevant i forhold til den eller de konkrete overtrædelser af reglerne.

Styrelsen finder endvidere ikke, at skolen har efterkommet sin oplysningspligt over for styrelsen efter § 26, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 20 b, stk. 2.

Den manglende overholdelse af frihed og folkestyre-kravet og den manglende overholdelse af oplysningspligten under tilsynssagen har skolens bestyrelse ansvaret for. Det er derfor styrelsens foreløbige vurdering, at bestyrelsens varetagelse af sine opgaver for at sikre, at skolens overholdelse af disse grundlæggende regler i lovgivningen, har været meget utilstrækkelig og i en vis grad medvirkende til, at skolen ikke har overholdt disse centrale regler i lovgivningen. Det er derfor styrelsens foreløbige vurdering, at der er grundlag for at fremsætte alvorlig kritik af skolens bestyrelse.

Det er samlet set styrelsens foreløbige vurdering, at der er tale om så alvorlige brud på loven, som særligt centrerer sig om skolens kostafdeling, at der er grundlag for i medfør af § 25, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 21, stk. 2, at træffe afgørelse om at pålægge skolen at tilbagebetale tidligere modtaget statstilskud i sin helhed fra og med den 8. december 2021, forventeligt indtil datoen for afgørelse i sagen. Det bemærkes, at nye oplysninger i sagen kan føre til en anden vurdering af denne periodes længde.

Det fremgår af forarbejderne til § 25, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 21, stk. 2, at tilbagebetaling af tilskud skal svare til de uhjemlede udgifter eller til det tilskud, der er modtaget for meget.

Det er i den sammenhæng styrelsens foreløbige vurdering, at skolens overtrædelser af lovgivningen samlet set er af en sådan karakter, at skolen

i den periode, hvor overtrædelserne har kunnet påvises, ikke har været berettiget til tilskud.

Ved afgrænsningen af den periode, for hvilken statstilskuddet vil skulle tilbagebetales, har styrelsen foreløbigt lagt vægt på, at styrelsen siden tilsynsbesøget den 8. december 2021 har ført tilsyn med skolens efterlevelse af frihed og folkestyre-kravet. Siden indledningen af tilsynet har styrelsen løbende modtaget oplysninger om forhold på skolen, der indebærer, at skolen efter styrelsens foreløbige vurdering ikke har overholdt frihed og folkestyre-kravet i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskoleloven, samt væsentlige bestemmelser i bekendtgørelse om studie- og ordensregler m.v. i de gymnasiale uddannelser.

Det er styrelsens vurdering, at disse forhold i en vis udstrækning også har været til stede forud for styrelsens tilsyn, bl.a. på baggrund af sagens oplysninger om forudgående episoder og ledelsens håndtering heraf, som styrelsen dog ikke med sikkerhed kan konstatere omfanget af.

Det er på den baggrund styrelsens foreløbige vurdering, at begyndelsen for den periode, som tilbagebetalingen af tilskud skal vedrøre, kan fastlægges til den 8. december 2021.

For så vidt angår genopretningen af forholdene på skolen er det styrelsens foreløbige vurdering, at der vil være grundlag for i medfør af § 24, stk. 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 24 a, stk. 1, at udstede et påbud til skolen om at sikre, at skolen efterlever frihed og folkestyre-kravet i § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., herunder sikrer:

- At alle elever på skolen oplever en tryk hverdag, hvor der mellem alle elever – uanset klassetrin, samfundsmæssig eller social status – opretholdes almene normer for god orden og godt samvær og respektfulde relationer, herunder ved at
  - o skolen afskaffer enhver tradition, der giver elever i 3.g særlige privilegier på bekostning af andre elever på skolen, eller som i øvrigt er i strid med frihed og folkestyre-kravet.
- At enhver elev på kostafdelingen oplever trygge rammer for sit ophold og dagligliv på skolen, herunder særligt at rammerne for elevens overnatning er af en sådan karakter, at eleven ikke oplever nogen risiko for overgreb, mobning og mistriksel, herunder ved at
  - o foretage permanente ændringer i lokalernes indretning,
  - o sikre eleverne bedre adgang til ansvarlige voksne og
  - o styrke og/eller forny ledelsen på skolens kostafdeling.

- At skolen arbejder med sin trivselsstrategi og handlingsplan ud fra en erkendelse af, at skolen fortsat har særlige udfordringer med voldelige hændelser, krænkende adfærd og mobning, herunder ved at
  - o udfolde sin handlingsplan med konkrete initiativer og målsætninger og
  - o sikre strukturer og processer, hvor skolens personale samlet og på tværs løbende drøfter, udvikler og justerer sit arbejde med forebyggelse og håndtering af krænkelse, mobning mv.
- At skolen håndterer eventuelle enkeltsager i åbenhed og med omgående inddragelse af forældre og relevante myndigheder, herunder anmeldelse til politiet, hvis der kan være mistanke om strafferetlige forhold vedrørende skolens elever, herunder ved at
  - o ændre skolens "Vejledning til brug i situationer ved muligt strafbart forhold begået af en elev på Herlufsholm Skole og Kostskole", der er udarbejdet i foråret 2022, og
  - o sikre, at de ændrede procedurer bliver implementeret og fulgt i praksis.
- At skolens rektor konsekvent håndterer skolens studie- og ordensregler ensartet og gennemsigtigt og træffer afgørelser om anvendelse af sanktion i overensstemmelse med almindelige demokratiske principper om saglighed, ligebehandling og proportionalitet, herunder ved
  - o at skolens bestyrelse entydigt sikrer, at skolens rektor har ansvaret for alle konkrete beslutninger om skolens elever og
  - o generelt genovervejer grundlæggende konstruktioner om skolens overordnede ledelse, herunder de strukturer, som er egnede til at vække tvivl om bestyrelsens saglighed i forbindelse med håndteringen af de konkrete elevsager.

Styrelsen bemærker, at styrelsen i dette tilsyn ikke har fundet anledning til at se nærmere på skolens undervisningskvalitet, da skolens resultater i både grundskole og gymnasium ligger over landsgennemsnittet. I grundskolen er karaktergennemsnittet på 9,2 mod et landsgennemsnit på 8,0 i de bundne prøver i 9. klasse og i gymnasiet på 9,0 mod et landsgennemsnit på 7,7 ved studentereksamen.

Styrelsen bemærker videre, at skolen har oplyst, at den har iværksat en trivselsundersøgelse, som gennemføres af Nordic Learning, som forventes at foreligge i løbet af juni 2022. Skolen har desuden iværksat en advokatundersøgelse, der skal afdække mobning, fysisk og psykisk vold eller seksuelle krænkelse på Herlufsholms Skole og undersøge, hvordan sådanne sager er håndteret af ledelsen inklusiv bestyrelsen og medarbej-

dere, herunder i hvilket omfang relevante myndigheder er blevet orienteret. Undersøgelsen skal afdække forholdene i perioden 1. august 2018 til 9. maj 2022. Undersøgelsens resultat vil foreligge den 1. oktober 2022.

Styrelsen finder ikke anledning til at afvente resultatet af de to undersøgelser. Resultaterne vil – alt efter indholdet – kunne indgå i skolens videre arbejde med at efterkomme styrelsens påbud.

Styrelsen vil vurdere skolens efterlevelse af ovenstående påbud i januar 2023, hvor også resultatet af skolens egne undersøgelser må forventes at foreligge. Styrelsen skal henlede skolens opmærksomhed på, at det følger af § 25, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 21, stk. 2, at manglende overholdelse af påbud kan begrunde anvendelse af tilskudsmæssige sanktioner, herunder tilbageholdelse af tilskud, helt eller delvis bortfald af tilskud eller krav om helt eller delvis tilbagebetaling af tilskud.

Med venlig hilsen

Simon Pasquali
Vicedirektør